

# Pilar 3 – 2020

## Offentliggjøring av finansiell informasjon



Sammen skaper vi verdier

## Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	SpareBank 1 Nordvest .....	4
1.1.1	Visjon .....	5
1.1.2	Verdier .....	5
1.1.3	Strategiske hovedmålsettinger for 2020 .....	5
1.1.4	Finansielle nøkkeltall for 2020.....	5
1.1.5	Børsnotering .....	6
1.1.6	Rating.....	6
1.1.7	Bankvurdering .....	6
1.2	SpareBank 1 Alliansen .....	6
2	Regulativt regelverk for kapitaldekning .....	7
2.1	Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital.....	7
2.2	Pilar 2 – Vurdering av samlet kapitalbehov og Finanstilsynets oppfølging.....	7
2.2.1	Pilar 2-tillegg:.....	7
2.3	Pilar 3 – offentliggjøring av informasjon .....	9
3	Soliditet .....	10
3.1	Beregning av regulatorisk kapital (PILAR 1) .....	10
3.1.1	Overgangsregler for beregning av soliditet.....	13
3.2	Uvektet kjernekapitalandel .....	13
3.3	Kapitalvurderinger i tilknytning til ICAAP-prosess (Pilar 2) .....	13
4	Sammenligning av regulatorisk og risikjustert kapitalbehov .....	14
5	Risiko og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest .....	15
5.1	Organisering .....	16
5.2	Prosess for risiko- og kapitalstyring.....	17
5.2.1	Strategisk målilde/strategi .....	18
5.2.2	Risikokartlegging .....	18
5.2.3	Risikoanalyse .....	18
5.2.4	Stresstester og scenarioanalyser .....	18
5.2.5	Risikostrategier .....	18
5.2.6	Beredskapsplan og gjenopprettingsplan .....	19
5.2.7	Kapitalstyring.....	20
5.2.8	Rapportering.....	20
5.2.9	Oppfølging .....	21
5.3	Risikoprofil.....	22
6	Risikoområder .....	22
6.1	Kredittrisiko .....	23
6.1.1	Styring og kontroll .....	23
6.1.2	Modellbeskrivelse.....	25
6.1.3	Porteføljeinformasjon .....	27
6.1.4	Sikkerhet.....	28
6.1.5	Konsentrasjonsrisiko .....	29
6.1.6	Verdiendringer, mislighold – utvikling i risikoklasser og nedskrivninger .....	31
6.1.7	Beregning av kapitalbehov .....	33
6.1.8	Økonomisk kapital .....	34
6.2	Markedsrisiko og motpartsrisiko.....	35
6.2.1	Styring og kontroll .....	35
6.2.2	Aksjerisiko.....	36
6.2.3	Spreadrisiko - obligasjonsportefølje.....	36
6.2.4	Derivater.....	37
6.2.5	Valutarisiko.....	37
6.2.6	Eiendomsrisiko .....	37

6.3	Likviditetsrisiko	37
6.3.1	Styring og kontroll	37
6.3.2	Informasjon om finansieringskildene	38
6.3.3	Innskuddsdekning	38
6.3.4	Salg til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	38
6.3.5	Innlån i obligasjonsmarkedet	39
6.3.6	Likviditetsutvikling	39
6.3.7	Stresstest av bankens likviditet	40
6.4	Operasjonell risiko	40
6.4.1	Styring og kontroll	40
6.4.2	Utvikling i operasjonell risiko	41
6.4.3	Kapitalbehov	41
6.5	Eierrisiko	41
6.5.1	Konsolidering	41
6.5.2	Styring og kontroll	42
6.5.3	Beregning av kapitalbehov	42
6.6	Compliancerisiko	43
6.7	Bærekraft ESG-risiko (Environment, social and governance)	43

## 1 Innledning

Dette dokumentet gir en beskrivelse av risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest, i samsvar med de krav som stilles til offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold.

SpareBank 1 Nordvest vektlegger dialog med ulike interessegrupper der åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet settes i fokus.

Formålet med dokumentet er å presentere finansiell informasjon som kan bidra til at markedsaktørene er bedre i stand til å vurdere:

- Bankens risikonivå
- Styring og kontroll med de ulike risikoene
- Kapitalsituasjonen

Dokumentet baserer seg på myndighetspålagte krav som er ment å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitive kapitalkrav
- Bedre risikostyring og kontroll
- Tettere tilsyn
- Mer informasjon til markedet

I dette dokumentet gjennomgår vi informasjon om likviditet og refinansieringsrisiko som vi mener er viktig og relevant informasjon til markedet.

Vurderinger knyttet til risiko og kapitalbehov er gjort under ulike forutsetninger og er beheftet med usikkerhet. Det vises til gjennomgang av de ulike risikogruppene i kapittel 6.

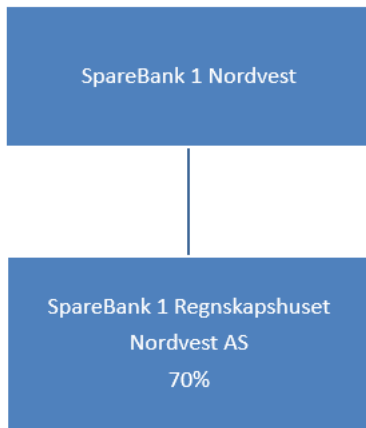
Dette dokumentet oppdateres minimum årlig og ved behov dersom det skjer vesentlige endringer som har betydning for vurderingen av konsernets finansielle stilling. Vedlegg til Pilar 3 rapporten - standardiserte skjemaer, oppdateres etter anbefalt frekvens for det enkelte skjema.

### 1.1 SpareBank 1 Nordvest

SpareBank 1 Nordvest har røtter tilbake til 05.04.1835. Det var dagen Kristiansunds Sparebank begynte sin virksomhet. Dette var den første banken mellom Bergen og Trondheim.

SpareBank 1 Nordvest skal være en solid, lønnsom og selvstendig lokalisert bank i Møre og Romsdal. Vi skal være attraktive både for kunder, ansatte, egenkapitalbevisere og samarbeidspartnere gjennom å dyrke frem kvalitet og effektivitet. Vi er et komplett finanshus med en nasjonal allianse i ryggen, som arbeider hardt for å gi kundene effektive og moderne løsninger.

Finanstilsynet meddelte i brev av 2. februar 2021 sin tillatelse til sammenslåing av SpareBank 1 Nordvest og Surnadal Sparebank, som endrer navn til SpareBank 1 Nordmøre etter juridisk fusjon 3. mai 2021.



Banken har ett datterselskap som inngår i bankens konsernregnskap.

Figur 1-1 - Konsernet SpareBank 1 Nordvest

### 1.1.1 Visjon

«Sammen skaper vi verdier»

### 1.1.2 Verdier

Dyktig, Nær og Aktiv, som er bankens DNA.

### 1.1.3 Strategiske hovedmålsettinger for 2020

- 1) Tydeliggjøre bankens samfunnsengasjement
- 2) Effektiv drift
- 3) Kompetanse og kultur

### 1.1.4 Finansielle nøkkeltall for 2020

Dette er nøkkeltall for konsernet SpareBank 1 Nordvest, det vil si konsolidert med bankens datterselskap.

## Noen hovedtall



Konsern	2020	2019
Resultat før skatt	175 mill.	263 mill.
Egenkapitalavkastning	6,5 %	11,4 %
Netto renteinntekter	236,5	261,3 mill.
Rentenetto	1,40 %	1,66 %
Netto provisjons- og andre inntekter	159,4 mill.	150,3 mill.
Netto resultat finansielle poster	51,4 mill.	129,7 mill.
Kostnadsprosent	56,3 %	47,4 %
Årsverk i morbanken	104	109
Nedskrivning på utlån og garantier	0,14 %	0,16 %
Utlånsvekst inkl. Bolig- og Næringskreditt	6,9 %	7,3 %
Forretningskapital (inkl BK)	22,2 mrd.	20,7 mrd.
Kapitaldekning	20,5 %	21,3 %
Kjernekapital	18,5 %	19,1 %
Ren kjernekapital	16,7 %	17,0 %
Uvektet egenkapital	8,9 %	9,5 %
Innskuddsdekning	74,7 %	71,1 %

Tabell 1-1 Nøkkeltall

### 1.1.5 Børsnotering

Banken ble børsnotert 2. oktober 2017, og har ticker SNOR.

### 1.1.6 Rating

SpareBank 1 Nordvest ble i 2019 første gang ratet av Scope Ratings.

Utstederrating A-  
Senior obligasjoner er ratet til BBB+

Ratingen har stabile utsikter.

Rapport fra Scope Ratings er tilgjengelig på bankens hjemmeside.

[Rapport Scope 2019](#)

[Rapport Scope 2020](#)

### 1.1.7 Bankvurdering

SpareBank 1 Nordvest ble vurdert til A- av DNB pr. 30.06.20. DNB er ikke et offisielt ratingbyrå. Regelverk knyttet til denne type rating er endret og det er kun ratingbyrå som har anledning til å offentliggjøre rating. I 2020 har banken fått samme A- vurdering også fra Nordea, SpareBank 1 Market, og Norne.

## 1.2 SpareBank 1 Alliansen

SpareBank 1 Alliansen er et bank- og produktsamarbeid. Alliansen er samlet sett en av de største tilbyderne av finansielle produkter og tjenester i det norske markedet. Bankene i SpareBank 1 Alliansen distribuerer SpareBank 1 Gruppens produkter og samarbeider på sentrale områder som merkevare, arbeidsprosesser, kompetansebygging, IT- drift, systemutvikling og innkjøp. Alliansen har inngått strategiske samarbeidsavtaler med LO og LO's fagforbund.

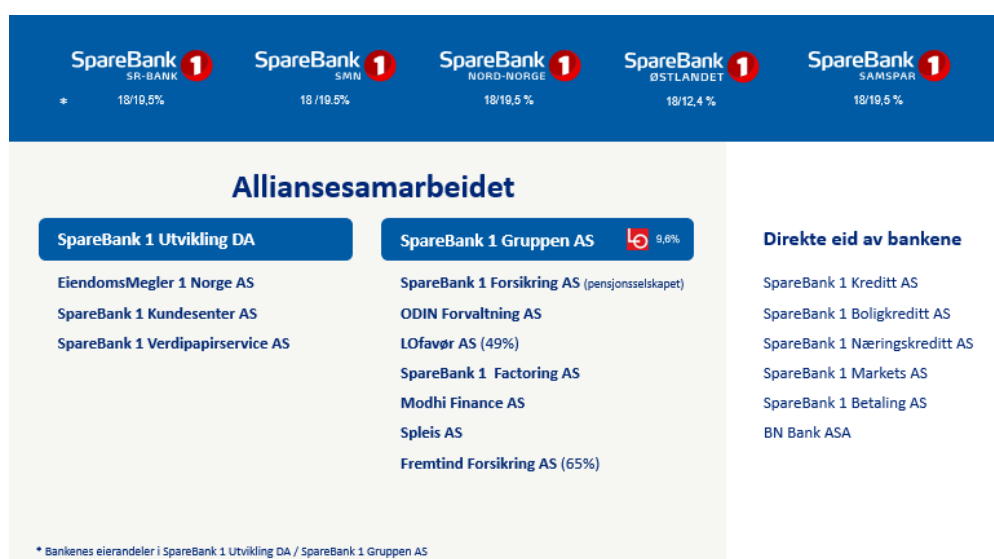
SpareBank 1 Alliansen eies av 14 selvstendige banker, hvorav de 10 standardmetodebankene i alliansen eier sine andeler i alliansesamarbeidet gjennom SpareBank 1 SamSpar.

Nedenfor presenteres en oversikt over eier- og selskapsstrukturene i Alliansen.

SpareBank 1 Utvikling DA er 100 % eid av SpareBank 1-bankene og SpareBank 1 Gruppen med følgende eierbrøker:

- SR Bank ASA 18 %
- SpareBank 1 Nord Norge 18 %
- Samarbeidende Sparebanker AS 18 %
- SpareBank 1 SMN 18 %
- SpareBank 1 Østlandet 18 %
- SpareBank 1 Gruppen AS 10 %

Et overordnet mål for SpareBank 1 Alliansen er å sikre den enkelte banks selvstendighet og regionale forankring gjennom sterk konkuranseevne, lønnsomhet og soliditet.



Figur 1-2 SpareBank 1 alliansen

## 2 Regulativt regelverk for kapitaldekning

Regelverket trådte i kraft 1. januar 2007 og baseres på tre Pilarer:

- Pilar 1 Regulativt minimumskrav til ansvarlig kapital (kvartalsvis rapportering til Finanstilsynet)
- Pilar 2 Krav til risikostyring og internkontroll, herunder krav til interne prosesser for vurdering av risikoeksponering og av samlet kapitalbehov (ICAAP)
- Pilar 3 Myndighetsfastsatt krav til offentliggjøring av informasjon om kapital- og risikoforhold til markedet.

Dette dokumentet oppdateres minimum årlig, rapporten for 2020 er ferdigstilt og offentliggjort i mars 2021.

### 2.1 Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 1 omhandler minstekravet til ansvarlig kapital for kredittrisiko, operasjonell risiko og markedsrisiko, hvor minstekravet til kapitaldekning er fastsatt til 8 %. I tillegg kommer et samlet bufferkrav på 6,5 % pr. 31.12.20. Kapitaldekningen fastsettes som forholdet mellom bankens samlede kapital og risikoveide eiendeler. Regulativt krav til ren kjernekapitaldekning inklusiv det kombinerte bufferkravet utgjør 11,0 % ved utgangen av 2020 en nedgang på 1,5 %-poeng med bakgrunn i at motsyklisk buffer ble redusert med 1,5 %-poeng i 2020. Det kombinerte bufferkravet skal dekkes med ren kjernekapital.

Fra 01.01.18 gjennomføres forholdsmessig konsolidering med samarbeidende gruppe for kapitaldekningsformål, selskapene som inngår i konsolideringen fremgår av Tabell 6-18 – Selskap som forholdsmessig konsolideres som samarbeidende gruppe i tråd med finansforetaksloven § 17 – 13.

Beregning av ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning er gjennomført i tråd med CRR/CRDIV forskriften, for ansvarlig kapital § 20, samt overgangsregel for kapitaldekning omtalt i avsnitt 3.1.1. De selskap som konsolideres for beregning av kapitaldekning fremgår av avsnitt 6.5.1.

### 2.2 Pilar 2 – Vurdering av samlet kapitalbehov og Finanstilsynets oppfølging

Pilar 2 er basert på to hovedprinsipper:

- Banken skal ha en prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil og en strategi for å opprettholde sitt kapitalnivå (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment prosess).
- I tillegg skal Finanstilsynet gjennomgå og evaluere bankens interne vurderinger av kapitalbehov og strategier, samt overvåke og sikre overholdelse av myndighetspålagte kapitalkrav. Tilsynet har myndighet til å sette i verk passende tilsynsmessig tiltak om det ikke er tilfredsstillende resultat av denne prosessen.

SpareBank 1 Nordvest gjennomfører minimum årlig en ICAAP-prosess. Prosessen tar utgangspunkt i regnskap, eksponering og kapitaldekning for tredje kvartal. Beregningsmetodikken fremgår av Figur 2-2.

#### 2.2.1 Pilar 2-tillegg:

Pilar 2 stiller krav til foretakenes kapitalvurderingsprosess, heretter kalt ICAAP-prosess hvor ICAAP er en forkortelse for Internal Capital Adequacy Assessment Process. Formålet med prosessen er å gjennomføre en strukturert og dokumentert prosess for vurdering av konsernets risikoprofil for å sikre at konsernet har tilstrekkelig kapital til å dekke risikoen forbundet med virksomheten. I tillegg skal foretakene ha en strategi for å opprettholde tilstrekkelig kapitalnivå.

Banken har beregnet kapitalbehov i tråd med Finanstilsynets rundskriv 12/16 - oppdatert 9. oktober 2019 og har ren kjernekapital som dekker Pilar 2-tillegget pr. 31.12.19. Banken gjennomfører ICAAP-prosessen minimum årlig. Kvartalsvis estimeres utvikling i Pilar 2-tillegg overordnet, som rapporteres til styret og ledelsen.

SpareBank 1 Nordvest har et Pilar 2-tillegg på 2,4 % fastsatt i enkeltvedtak av Finanstilsynet pr. 31.12.2016. SpareBank 1 Nordvest er av Finanstilsynet plassert i SREP-gruppe 3. Banken skulle få ny vurdering i 2020 men denne ble utsatt av Finanstilsynet med bakgrunn i den spesielle situasjon rundt Covid-19 i 2020. Regulatorisk krav til ren kjernekapital inkl. Pilar 2-tillegg er 13,4 % ved utgangen av 2020.

Finanstilsynet meddelte i brev av 2. februar 2021 sin tillatelse til sammenslåing av SpareBank 1 Nordvest og Surnadal Sparebank, som endrer navn til SpareBank 1 Nordmøre etter juridisk fusjon 3. mai 2021. Sammenslåingen vil styrke SpareBank 1 Nordmøre sin kapitaldekning. I vedtaket om tillatelse til banksammenslåing forutsatte Finanstilsynet at den fusjonerte banken på konsolidert nivå minimum skal ha en ren kjernekapitaldekning på 13,7 % (som inkluderer et pilar 2-pålegg på 2,7 prosent). Regulatorisk krav til ren kjernekapital til SpareBank 1 Nordmøre utgjør med dette 13,7 %. I 2022 skal det fastsettes nytt Pilar 2 tillegg for SpareBank 1 Nordmøre.

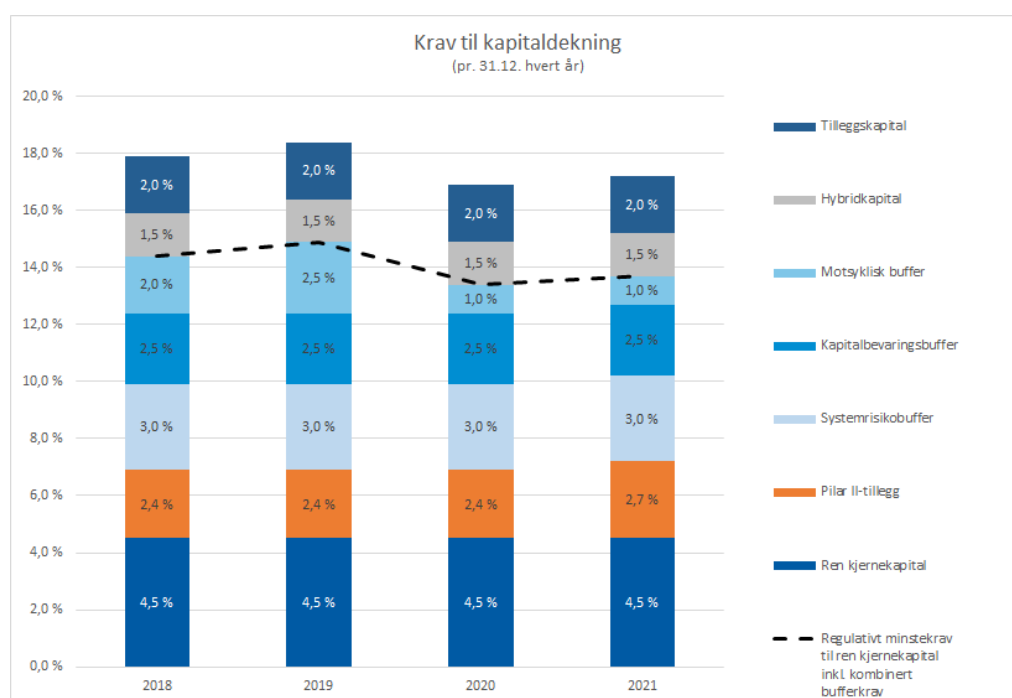
To sentrale nøkkeltall som benyttes i kapitalstyringen er kapitaldekning (Tier II), ren kjernekapitaldekning (CET1) og kjernekapitaldekning (Tier I).

#### Tier II:

$$\text{Kapitaldekning} = \frac{\text{Ansvarlig kapital}}{\text{Risikoveide eiendeler}}$$

#### CET 1 og Tier I:

$$\text{(Ren)Kjernekapitaldekning} = \frac{\text{(Ren)Kjernekapital}}{\text{Risikoveide eiendeler}}$$

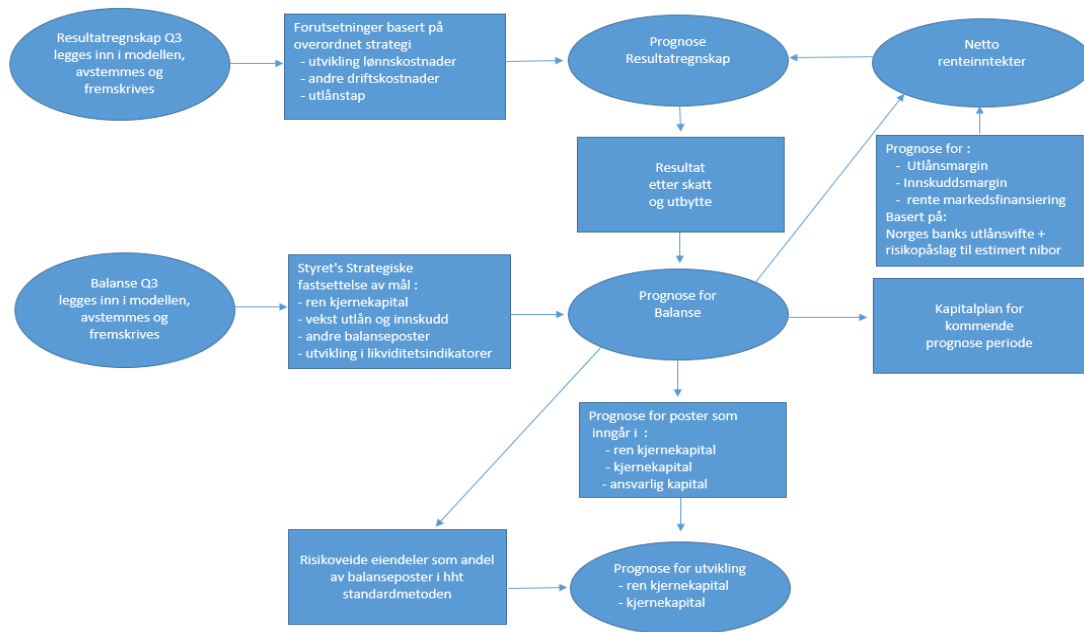


Figur 2-1 - Krav til kapitaldekning

I ICAAP-prosessen prognostiseres bankens ren kjernekapitaldekning for kommende treårsperiode. Figuren under viser bankens metodikk for framskrivning av resultat, balanse og risikoveide eiendeler.



Kvantitativ modell for fremskriving av resultat og balanse i 3 år for beregning av ren kjernekapital og periodens kapitalplan



Figur 2-2 - Modell for framskriving

Banken oppfylder i hele prognoseperioden regulatorisk krav til ren kjernekapital inklusiv motsyklisk buffer og Pilar 2-tillegget. Beregningene frem i tid er beheftet med usikkerhet.

### 2.3 Pilar 3 – offentliggjøring av informasjon

Formålet med Pilar 3-rapporten er å bidra til økt markedsdisiplin og gjøre det enklere å sammenligne foretakene. Gjennom dokumentet skal markedsaktører kunne vurdere SpareBank 1 Nordvest sin risikoprofil, kapitalisering samt styring og kontroll av risiko. Informasjonen skal gis på en forståelig måte. Informasjonen skal offentliggjøres minimum årlig samtidig med årsregnskapet. Bankens har i tråd med CRR/CRD IV forskriften publisert informasjon om organisasjonsstruktur, risikostyringsystem, rapporteringskanaler samt hvordan risikostyringskontrollen er bygd opp og organisert. Dette er ytterligere beskrevet i kapittel 5.



Figur 2-3 Metoder

## 3 Soliditet

### 3.1 Beregning av regulatorisk kapital (PILAR 1)

Tabellen nedenfor gir opplysninger om ansvarlig kapital, herunder ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning forholdsmessig konsolidert. Investering i datterselskap faller under vesentlighetsgrensen for rapportering av fullkonsolidert kapitaldekningsoppgave etter regelverket i CRD IV. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå. Tabellen under viser morbank konsolidert med samarbeidende gruppe.

(i hele tusen kroner)	Forholdsmessig konsolidering	
	31.12.20	31.12.19
Ren kjernekapital	1.910.979	1.822.185
Kjernekapital	2.120.683	2.041.762
Ansvarlig kapital	2.351.957	2.275.535
Totalt beregningsgrunnlag	11.461.500	10.728.951
Ren kjernekapitaldekning	16,7 %	17,0 %
Kjernekapitaldekning	18,5 %	19,1 %
Kapitaldekning	20,5 %	21,3 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,9 %	9,5 %

Tabell 3-1 Kapitaldekning forholdsmessig konsolidert

Tabellen nedenfor gir opplysninger om ansvarlig kapital, herunder ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning for morbanken – SpareBank 1 Nordvest.

<b>Morbank</b> (i hele tusen kroner)	<b>31.12.20</b>	<b>31.12.19</b>
<b>Ansvarlig kapital</b>		
<b>Kjernekapital</b>		
Eierandelskapital	224.337	224.337
Overkursfond	8.133	8.133
Utjevningfond	68.285	66.983
Sparebankens fond	1.617.280	1.546.475
Verdireguleringsfond	50.971	44.226
Gavefond	16.130	10.320
Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	185.000	185.000
Annen egenkapital	10.005	7.836
<b>Balansført egenkapital</b>	<b>2.180.141</b>	<b>2.093.309</b>
Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	-185.000	-185.000
<b>Sum balansført egenkapital ekskl. Fondsobligasjon klassifisert som EK</b>	<b>1.995.141</b>	<b>1.908.309</b>
Del av delårs-resultat som ikke medregnes	-25.226	-19.070
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-11.244	-1.632
Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	-18.252	-17.127
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-337.205	-371.995
<b>Ren kjernekapital</b>	<b>1.603.214</b>	<b>1.498.485</b>
Fondsobligasjoner	207.551	207.556
Reduksjon for fondsobligasjoner tatt opp før 31.12.2011 som er omfattet av overgangsordning	-18.041	-15.789
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-3.111	-3.247
<b>Kjernekapital</b>	<b>1.789.613</b>	<b>1.687.005</b>
Ansvarlig lånekapital	200.613	201.042
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-14.698	-4.904
<b>Ansvarlig kapital</b>	<b>1.975.528</b>	<b>1.883.143</b>
<b>Risikovektet beregningsgrunnlag</b>		
Kredittrisiko	8.970.509	8.267.423
Operasjonell risiko	717.317	713.269
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	6.532	2.044
<b>Totalt beregningsgrunnlag</b>	<b>9.694.358</b>	<b>8.982.737</b>
<b>Kapitaldekning</b>		
Ren kjernekapitaldekning	16,5 %	16,6 %
Kjernekapitaldekning	18,5 %	18,7 %
Kapitaldekning	20,4 %	20,9 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	10,3 %	10,6 %
<b>Bufferkrav</b>		
Bevaringsbuffer	242.359	224.568
Motsyklisk buffer	96.944	224.568
Systemrisikobuffer	290.831	269.482
<b>Sum bufferkrav til ren kjernekapital</b>	<b>630.134</b>	<b>718.618</b>
Minimumskrav til ren kjernekapital	436.246	404.223
<b>Tilgjengelig ren kjernekapital</b>	<b>536.834</b>	<b>375.643</b>

Tabell 3-2 Kapitaldekning til morbanken i hele tusen kroner.

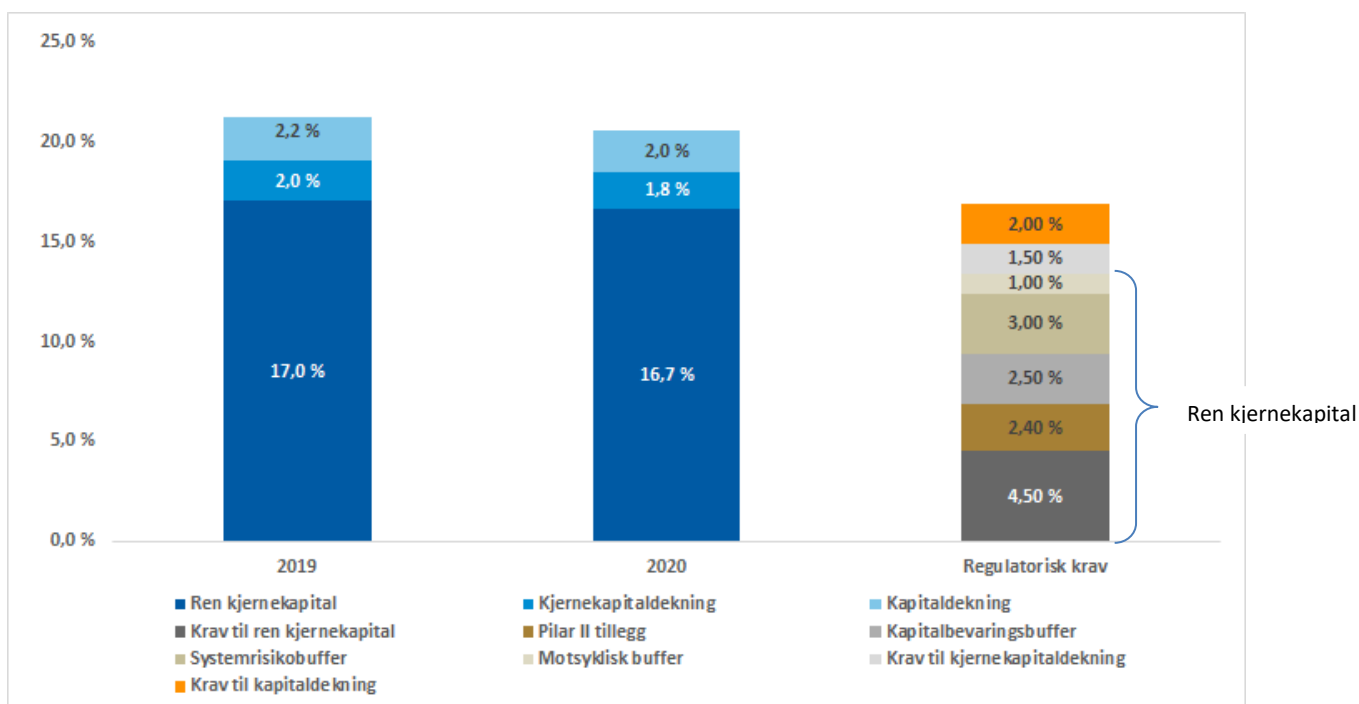
Se også Vedlegg til Pilar 3 rapporten - standardiserte skjemaer, hvor det er ytterligere informasjon om ansvarlig kapital for morbanken SpareBank 1 Nordvest.

(tall i 1000 kr)	2020		2019	
	Beregnings- grunnlag	Kapitalkrav	Beregnings- grunnlag	Kapitalkrav
Stater	7.027	562	-	0
Lokale og regionale myndigheter	18.329	1.466	6.419	514
Offentlig eide foretak	-	-	-	-
Institusjoner	227.233	18.179	296.925	23.754
Foretak	2.355.806	188.464	2.645.491	211.639
Massemarkedsengasjement	1.494.645	119.572	634.032	50.723
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.174.011	333.921	4.016.528	321.322
Forfalte engasjement	85.064	6.805	54.271	4.342
Høyrisikoengasjement	40.065	3.205	23.169	1.854
Obligasjoner med fortinnsrett	60.403	4.832	71.949	5.756
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	-	-	-	-
Andeler i verdipapirfond	30.743	2.459	30.279	2.422
Egenkapitalposisjoner	254.661	20.373	251.321	20.106
Øvrige engasjement	222.523	17.802	237.039	18.963
<b>Sum kredittrisiko</b>	<b>8.970.510</b>	<b>717.641</b>	<b>8.267.423</b>	<b>661.394</b>
Operasjonell risiko	717.317	57.385	713.269	57.062
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	6.532	523	2.044	164
<b>Samlet kapitalkrav</b>	<b>9.694.359</b>	<b>775.549</b>	<b>8.982.736</b>	<b>718.619</b>

Tabell 3-3 Minimumskrav til ansvarlig kapital i hele tusen kroner

Mål for soliditet	2019	2020
Ren kjernekapitaldekning	15,50 %	16,00 %
Kjernekapitaldekning	17,00 %	17,50 %
Kapitaldekning	19,00 %	19,50 %

Tabell 3-4 – Soliditetsmål



Figur 3-1 Utvikling i netto ansvarlig kapital i prosent i morbanken og konsolidert med samarbeidende gruppe Jfr. Finansforetaksloven §17 – 13.

Vi ser av Figur 3-1 Utvikling i netto ansvarlig kapital i prosent at ren kjernekapitaldekning for perioden 2019 – 2020 dekker regulatorisk krav til kapital. Figuren viser regulatorisk krav pr. 31.12.2020 som i løpet av 2020 redusert med 1,5 % - poeng som følge av reduksjon i motsyklisk buffer pga. av pandemien Covid-19. Finansdepartementet fastsatte 13. mars 2020 reduksjon av motsyklisk buffer fra 2,5 % til 1 %. Endringen hadde ikrafttredelse med umiddelbar virkning.

Banken har fulgt Finanstilsynets fortolkning av reglene knyttet til finansiering av engasjementer som skal klassifiseres som høyrisiko, herunder finansiering av spekulativ investering i fast eiendom, som fremgår av Rundskriv 5/2020. Effekten av dette på ren kjernekapital per 31.12.2020 ble – 0,5 %-poeng, på morbank og forholdsmessig konsolidert.

Pilar 2-tillegg er fastsatt ved enkeltvedtak av Finanstilsynet til 2,4 % pr. 31.12.2016. Det vises til avsnitt 2.2 for ytterligere informasjon.

### 3.1.1 Overgangsregler for beregning av soliditet

Fondsobligasjoner og ansvarlig lånekapital tatt opp før 31.12.11 medregnes 20 % i kjernekapitalen i 2020, Denne obligasjonen innfris i henhold til godkjennelse fra Finanstilsynet i 2021. Øvrige fondsobligasjoner og ansvarlig lån tatt opp etter dette tidspunkt medregnes med 100 %.

## 3.2 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet egenkapital for SpareBank 1 Nordvest utgjør 8,9 % for morbanken, og 10,3 % konsolidert med samarbeidende gruppe pr. 31.12.20. Uvektet egenkapital er beregnet ut fra bankens kjernekapital inklusive overgangsregler delt på forvaltningskapitalen tillagt poster utenfor balansen og verdi av derivater.

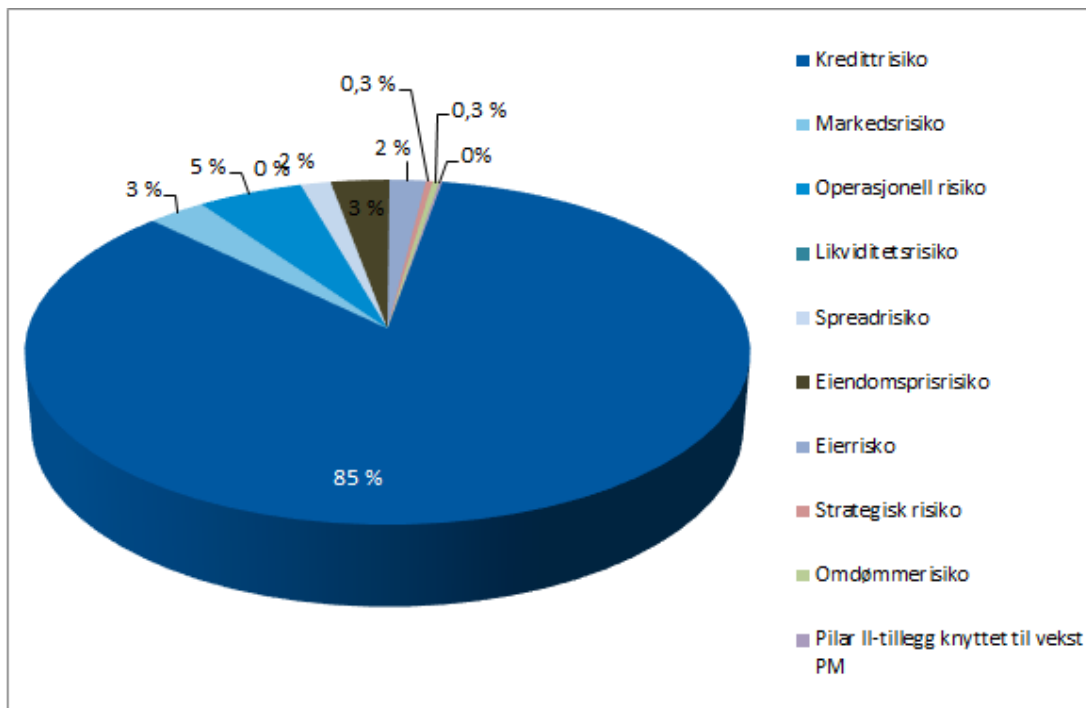


Figur 3-2 - Utvikling i uvektet egenkapitalandel (Leverage Ratio)

## 3.3 Kapitalvurderinger i tilknytning til ICAAP-prosess (Pilar 2)

SpareBank 1 Nordvest gjennomførte beregninger av kapitalkrav knyttet til Pilar 2 med utgangspunkt i regnskapet pr. 31.12.20 for perioden 2021-2023. ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) - beregningene gjennomføres minimum årlig. Beregningene angir den kapital som bindes ut fra den faktiske risiko banken har påtatt seg. Risikofordeling fordelt på typer av risiko fremgår av Figur 3-3 Risikofordeling under.

Bankens beregningsmetoder knyttet til ICAAP-prosessen framgår av Figur 2-3 Metoder. Det gjøres tillegg i kapitalbinding for risikoer knyttet til konsentrasjoner (størrelse, bransje, geografi) samt kapital knyttet til stress av makroøkonomiske forhold knyttet til arbeidsledighet, inflasjon, rentendringer m.m. På denne måten supplerer Pilar 2 minimumskravene i Pilar 1. Vi legger til grunn at banken skal gjennomføre beregningene i tråd med beste prosess og Finanstilsynets anbefalinger sett i forhold til størrelsen av vår bank.



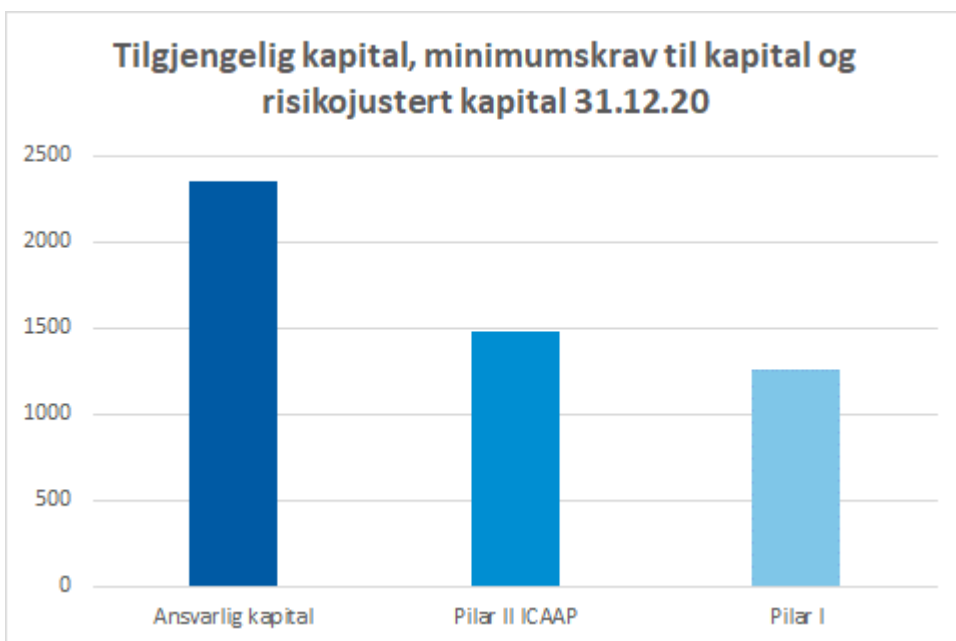
Figur 3-3 Risikofordeling

Vurderinger av økonomisk risiko og kapitalbehov er beheftet med usikkerhet.

#### 4 Sammenligning av regulatorisk og risikojustert kapitalbehov

Banken er tilfredsstillende kapitalisert både ut i fra den risiko banken faktisk er eksponert mot og som det er avsatt kapital for under Pilar 2 og i forhold til regulativt krav til kapital.

I figuren nedenfor sammenlignes minimumskrav til ansvarlig kapital (Pilar 1) og behovet for kapital (Pilar 2) etter gjeldende regelverk opp imot bankens ansvarlige kapital inkl. overgangsregler i konsernregnskapet pr. 31.12.20.



Figur 4-1 Sammenligning av tilgjengelig kapital

Hovedforskjellen mellom kapitalbehov beregnet etter Pilar 1 og Pilar 2 består i følgende:

**Kredittrisiko:**

Økonomisk kapital er en mer risikosensitiv tilnæringsmetode. Dette medfører økt behov for kapital ved høyere sannsynlighet for mislighold. Endrede konjunkturer er også bestemmende for misligholds-sannsynligheten. Konsentrasjonsrisiko: ved beregning av risikojustert kapital tas det hensyn til konsentrasjon relatert til bransje, store engasjement og geografisk plassering.

Gjennom Pilar 2-beregningene estimeres og tillegges kapital i forhold til et estimat for den faktiske kredittrisiko banken er eksponert mot.

**Markedsrisiko:**

Det er kun kredittrisikoen i obligasjonsporteføljen som inngår beregningen av kapitalbehov under Pilar 1, i tillegg beregnes det under Pilar 2 renterisiko, valutarisiko og spreadrisiko og eiendomsprisrisiko.

**Eierrisiko:**

Beregnes som omtalt under pkt. 6.5. Finansforetak som vi eier i Alliansen inngår i hovedsak i forholdsmessig konsolidering av samarbeidende gruppe, se Tabell 6-18. SpareBank 1 Gruppen, SpareBank 1 Markets og Eiendomsmegler 1 Midt-Norge inngår i fradragsberegningen.

**Andre risikoer:**

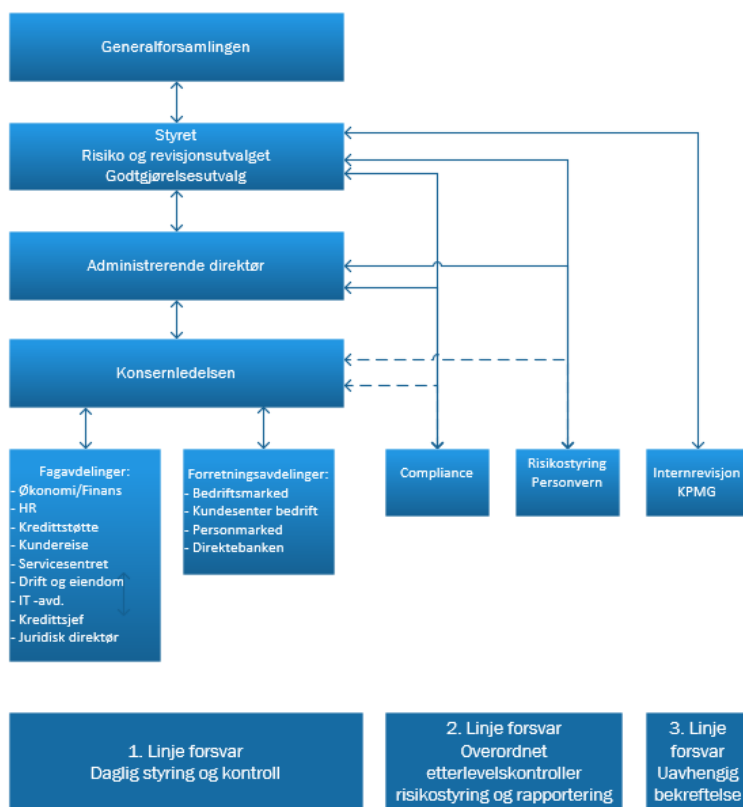
I Pilar 2 beregnes det økonomisk kapital for risikotypene, omdømmerisiko, risiko for svakheter i rutiner og modeller, forretningsrisiko og strategisk risiko. Alle ansatte i SpareBank 1 Nordvest har innskuddspensjonsordning banken binder derfor ikke kapital for pensjonsforpliktelser. Se for øvrig pkt. 6.3 Likviditesrisiko, 6.4 Operasjonell risiko, 6.5 Eierrisiko, omdømmerisiko og strategisk risiko.

## **5 Risiko og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest**

Strategi for risiko og kapitalstyring revideres minimum årlig og ble sist vedtatt av styret i SpareBank 1 Nordvest i mars 2021. Dokumentet omfatter både beskrivelsen av komponentene i konsernets helhetlige risikostyring og beskrivelse av den interne prosessen for vurdering av konsernets kapitalbehov (ICAAP).

Dokumentet er bankens rammeverk for god risiko- og kapitalstyring. Strategien gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risiko- og kapitalstyring, og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette. Strategien skal også sikre at det interne rammeverket tilfredsstillende lover, forskrifter og beste praksis for god risiko- og kapitalstyring. Risikostyring rapporterer til administrerende direktør.

## 5.1 Organisering



Figur 5-1 Organisering av SpareBank 1 Nordvest

### Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er bankens øverste organ.

### Styret

Har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut i fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter og overvåker de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Videre å fastlegge de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard. Risiko- og revisjonsutvalget består av styrets medlemmer. På bankens hjemmeside er det lagt ut eget dokument som tar for seg bankens eierstyring og selskapsledelse i tråd med NUES sine anbefalinger.

### Administrerende direktør

Administrerende direktør har det overordnede ansvaret for risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest. Han er ansvarlig for å delegere fullmakter og å rapportere til styret. Konsernledelsen er rådgivende organ for administrerende direktør. Administrerende direktør rapporterer månedlig til styret.

### Konsernledelsen

Konsernledelsen består av administrerende direktør, CFO/ Direktør for virksomhetsstyring, Direktør organisasjon og utvikling, Direktør bedriftsmarked, og Direktør personmarked/Hvitvaskingsansvarlig. Konsernledelsen er et rådgivende organ for administrerende direktør. Det er utarbeidet egen arbeidsinstruks for bankens konsernledelse.

- 1. Linjeforsvar:** Forretningsenhetene har ansvaret for daglig risikostyring gjennom å sørge for at etablerte rammer og internt regelverk etterleves og at nødvendige tiltak etableres og gjennomføres.



2. **Linjeforsvar:** Risikostyring og Compliance har ansvaret for videreutvikling, måling, vedlikehold, rapportering av konsernets risikostyring, etterlevelse av lover, forskrifter, samt internt regelverk og vurdere bankens internkontroll.
3. **Linjeforsvar:** Internrevisors rolle er å overvåke bankens samlede risiko-/kapitalstyring og interne kontroll på vegne av styret. Internrevisjonen skal også etterprøve om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurdere om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalsituasjon. KPMG er valgt internrevisor.

## 5.2 Prosess for risiko- og kapitalstyring

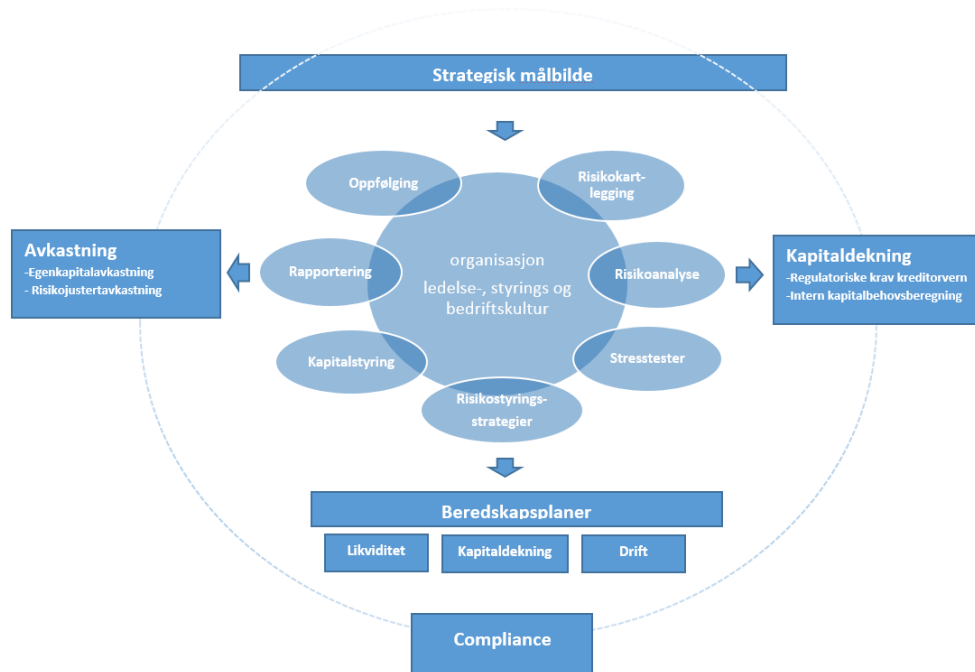
Helhetlig risikostyring er en prosess, gjennomført av virksomhetens styre, ledelse og ansatte, anvendt i fastsettelsen av strategi og på tvers av virksomheten. Prosessen er utformet for å identifisere potensielle hendelser som kan påvirke virksomheten og håndtere risiko slik at den samsvarer med virksomhetens risikoprofil. Dette for å gi en rimelig grad av sikkerhet for å oppnå de mål som er satt.

Proessen skal følge overordnede mål, være i samsvar med, og støtte bankens formål. Den skal være kostnadseffektiv og rapporteringen skal være pålitelig og kunne benyttes både internt og eksternt. I tillegg bør prosessen utformes slik at den sikrer etterlevelse av lover og regler, bransjestandarder, interne retningslinjer og rutiner.

Bankens kapitaldekning og soliditet følges nøye og er et av de sentrale styringsparameterne, framskrivning av bankens resultat og balanse gjennomføres kvartalsvis. På denne måten har banken en kontinuerlig prosess for å søke en optimalisering av kapitalanvendelsen i forhold til overordnet strategi/forretningsplan som skal søke å sikre at strategiske måltall nås.

Styret i SpareBank 1 Nordvest har vedtatt en strategi for risiko- og kapitalstyring. Dokumentet omfatter både beskrivelsen av komponentene i konsernets helhetlige risikostyring og beskrivelse av den interne prosessen for vurdering av konsernets kapitalbehov (ICAAP).

Strategien gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risiko- og kapitalstyring, og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette. Strategien skal også sikre at det interne rammeverket tilfredsstillende lover, forskrifter og beste praksis for god risiko- og kapitalstyring.



Figur 5-2 Modell for risiko- og kapitalstyring

Risiko- og kapitalstyring kan deles inn i områder som henger innbyrdes sammen som Figur 5-2 Modell for risiko- og kapitalstyring over viser. Elementene skal sikre en effektiv og hensiktsmessig styring. Gjennom dette oppnås finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

### 5.2.1 Strategisk målbilde/strategi

SpareBank 1 Nordvests strategiske målbilde danner grunnlaget for risiko- og kapitalstyringen. Konsernet gjennomfører årlig revisjon av konsernets strategiplanverk. Dette innebærer en gjennomgang av rammebetingelser, herunder konkurransesituasjon, krav fra offentlige myndigheter, endringer i kundeadferd/kundebehov, kapitalbehovsvurderinger, organisering og fremtidig krav til kompetanse.

### 5.2.2 Risikokartlegging

Identifisering av risiko er en framoverskuende prosess, integrert i strategiarbeidet. Prosessen dekker alle vesentlige kjente risikoer konsernet utsettes for og gjennomføres minimum årlig.

Avdeling for risikostyring gjennomfører minimum årlig risikoworkshop for de mest sentrale risikoer.

### 5.2.3 Risikoanalyse

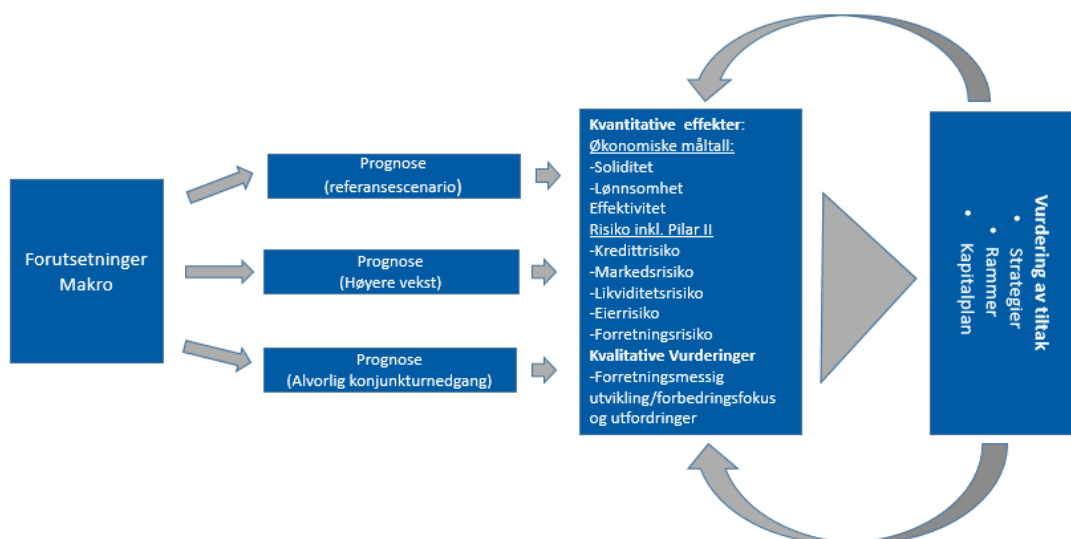
Det gjennomføres grundige analyser av risikoene som er identifisert for å forstå risikoens egenskaper og for å vurdere effekten av etablerte kontroll- og styringstiltak. For områder hvor de etablerte tiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende, implementeres nye tiltak. SpareBank 1 Nordvest etterstreber å kvantifisere alle vesentlige risikoer hvor kvantifiseringen skal bygge på anerkjente metoder for måling av risiko.

### 5.2.4 Stresstester og scenarioanalyser

Det gjennomføres periodiske stresstester og scenarioanalyser for å analysere negative hendelser som påvirker resultat, balansen og kapitaldekningen i konsernet.

Analysene tar hensyn til en negativ makroøkonomisk utvikling i en periode på minimum 3 år frem i tid.

Prosessen fremgår av figuren under. I tillegg gjennomføres stresstest av bankens likviditet, som beskrevet i avsnitt 6.3.7.



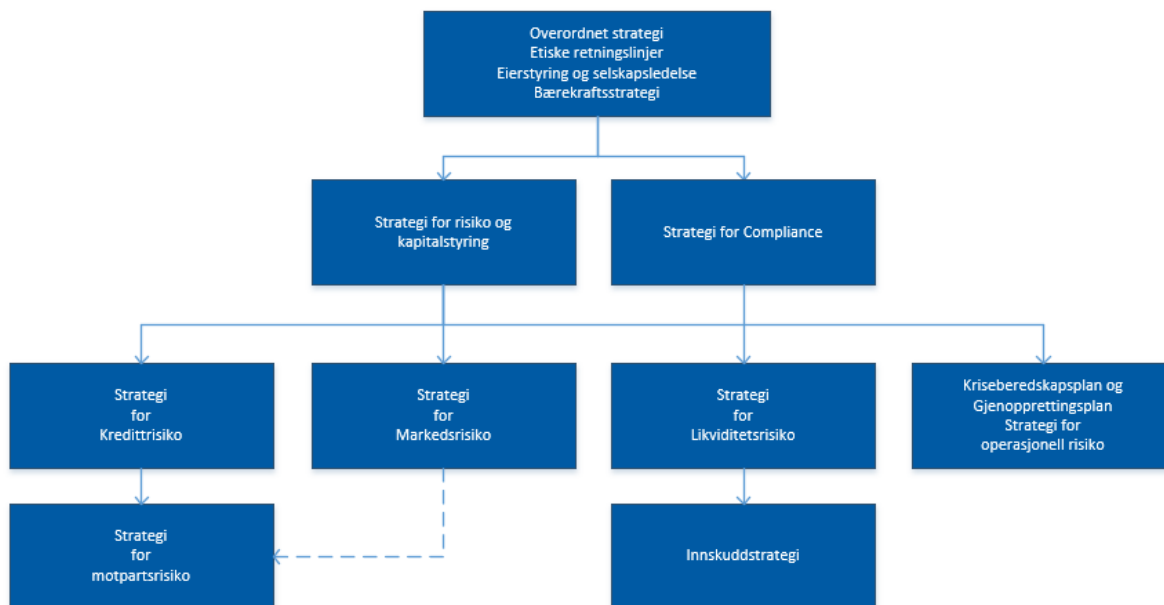
Figur 5-3 Stresstester

### 5.2.5 Risikostrategier

Håndteringen av risikoen skjer gjennom implementering av konsernets risikostrategier, som angir konsernets risikovilje og evne. Strategiene godkjennes av styret og gjennomgås minimum årlig. De ulike strategiene for styring av risiko er omtalt i avsnittet om risikoprofil over, og de presenteres grundigere i kapittel 6.

Ved valg av risikostrategi legges det i SpareBank 1 Nordvest tre prinsipper til grunn:

- Risikostrategiene skal gjenspeile konsernets overordnede mål og strategi.
- Risikostrategiene skal være en integrert del av konsernets løpende aktiviteter.
- Risikostrategiene må stå i forhold til konsernets evne og kapasitet.



Figur 5-4 Oversikt over strategier for risikostyring og kapitaldekning i Sparebank1 Nordvest

### 5.2.6 Beredskapsplan og gjenoppbyggingsplan

Banken har egen krisereberedskaps- og kontinuitetsplan som angir hvordan krisesituasjoner, med utgangspunkt i SpareBank 1 Alliansens felles Krise- og kontinuitetsplan, skal håndteres i SpareBank 1 Nordvest. I tillegg har banken en egen beredskapsplan for likviditet, og kapitaldekning. Dette for å være forberedt på situasjoner som kan oppstå som følge av risikoen knyttet til bankdrift.

Banken har utarbeidet en egen gjenoppbyggingsplan i tråd med finansforetaksloven § 20-5 og forskrift om utfyllende regler til finansforetaksforskriften kapittel 20 del 4 avsnitt II, gjort gjeldende fra 1. januar 2019. SpareBank 1 Nordvest har krav om å utarbeide en forenklet gjenoppbyggingsplan med bakgrunn i at banken er en del av SpareBank 1 alliansen vi i tillegg utledet de krav som fremgår av Finanstilsynet rundskriv 10/19 retningslinjer for Gjenoppbyggingsplaner avsnitt 3.4 jfr. avsnitt 3.2.9. gjenoppbyggingsplanen ble vedtatt av bankens styre i januar 2020. Figuren under viser hvordan gjenoppbyggingsplanen er bygd opp, banken har krav om å oppdatere denne minimum hvert tredje år og ved behov. Gjenoppbyggingsplanen skal opprettes for SpareBank 1 Nordmøre høsten 2021.

Sammendrag					
Styring av planen		Strategisk analyse og gjenoppbyggingskapasitet		Forberedende tiltak	
Styring av planen («Governance»)	Utvikling og vedlikehold	Strategisk analyse	Generell beskrivelse		Internt
	Iverksettelse av planen		Kjernevirksomhet og kritiske funksjoner		
	Godkjenning		Juridisk og finansiell struktur		Eksternt
	Indikatorer		Eksterne avhengigheter		
	Sammenheng med risikostyringen		Gjenoppbyggings tiltakene		Håndtering av negative markedsreaksjoner
	Ledelsesinformasjonssystem		Scenarioene		
Forberedende tiltak					

Figur 5-5 Oversikt gjenoppbyggingsplan

[Finanstilsynets retningslinjer for gjenoppbyggingsplaner 10/2019](#)

Banken har egen kriseledelse som trer sammen om nødvendig. Det er utviklet ensartet metodikk for håndtering av kriser i SpareBank 1 Alliansen.

## 5.2.7 Kapitalstyring

Kapitalstyringsprosessen i SpareBank 1 Nordvest skal sikre:

- At konsernet vurderer ansvarlig kapital i forhold til vedtatt risikoprofil og kapitaldekningsmål.
- En strategi for opprettelse av forsvarlig kapitaldekning.
- En forsvarlig likviditetsstrategi som sikrer konkurransedyktig vilkår og langsiktig innlån fra kapitalmarkedene.
- At ledelsen og styret er orientert om status og forventet utvikling i risikoprofilen til konsernet.
- At ledelsen og styret er kjent med hvordan ulike hendelser kan påvirke resultat, kapitaldekning og likviditetssituasjonen til konsernet.

På grunnlag av det strategiske målbilde utarbeides en analyse av kapitalbehov for de påfølgende 3 år for å sikre langsiktig målrettet kapitalstyring. Analysen tar hensyn til framskrivning av konsernets finansielle utvikling for de neste tre årene. I den finansielle framskrivningen tas det utgangspunkt i forventet utvikling i perioden. Det gjennomføres minimum årlig scenarioanalyser som beregner hvordan en situasjon med alvorlig økonomisk tilbakeslag påvirker bankens finansielle utvikling og soliditet.



Figur 5-6 Prosess for vurdering av konsernets kapitalbehov

Med grunnlag i framskrivningene av det samlede kapitalbehovet gjør ledelsen og styret en samlet vurdering av om kapitalbehovet er tilstrekkelig tilpasset konsernets nåværende og fremtidige risikoprofil og strategisk målbilde. Størrelsen på kapitalen i SpareBank 1 Nordvest styres av interne vurderinger, krav nedfelt i kapitalkravforskriften og måltall satt av styret i banken.

## 5.2.8 Rapportering

Konsernets risikorapportering har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikorapportering. Rapporteringen danner grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponeringen og risikostyringsprosessen i konsernet.

Rapport	Mottaker/ beslutningstaker			Frekvens minimum			Ukentlig	Kommentar
	Styret	Adm. Dir.	KL	Årlig/halvårlig	Kvartalsvis	Månedlig		
Strategi for risiko og kapitalstyring	X	X	X					Revideres minimum årlig, Risikoprofil: Risikovilje og risikoevne
Strategi for compliance	X	X	X					Revideres minimum årlig
Risikostrategier, Likviditetsrisiko, markedsrisiko, motpartsrisiko, operasjonell risiko	X	X	X	X				Detaljerte rammer og mål for de ulike risikoene, revideres minimum årlig
Risikostrategi kredittrisiko PM og BM	X	X	X	X				Detaljerte mål og rammer for kredittrisiko, revideres minimum årlig
ICAAP og ILAAP	X	X	X	X				Beregning og vurdering av bankens faktiske kapitalbehov sammenholdt mot regulativt krav ansvarlig kapital og bankens evne. Finansieringsrisiko, fundingfullmakt og bankens kapitalplan settes opp minimum årlig og revideres ved behov.
Gjenopprettingsplan	X	X	X	X				Gjenopprettingsplan skal revideres minimum hvert 3. år og ved behov.
Risikorapport	X	X	X		X			Status og utvikling i forhold til risiko som påvirker banken, oppfølging av mål og rammer. Analyse av utviklingstrekk og kapitaldekning.
Compliancerapport	X	X	X		X			Informasjon om ny regulering, status etterlevelse av bl.a. boliglånsforskriften, informasjon om hendelsesrapportering med mer.
Rapportering på triggere	X	X	X			X		Det gjennomføres månedlig rapportering på triggerne i bankens gjenopprettingsplan.
Handlingsplan for oppfølging av brudd på styregodkjente mål og rammer	X	X				X		Dersom det oppstår brudd på styregodkjente mål og rammer, skal risikoeier angi hvilken handlingsplan som skal gjennomføres.
Økonomi/ Regnskapsrapport	X	X	X	X	X	X		Utvikling i resultat og balanse og de viktigste nøkkeltall med kommentarer.
Vurdering av nedskrivingsbehov		X	X		X			Gjennomgang av store risikoutsatte engasjementer.
Driftsrapport	X	X	X			X		Status og utvikling i forhold til mål og rammer for alle bankens avdelinger.
Ukesrapport likviditet		X	X				X	Likviditetsutvikling, gjennomgang av nøkkeltall knyttet til likviditet og funding.
Rapport anti hvitvasking	X	X	X	X				Gir blant annet oversikt over gjennomført minimum årlig risikoanalyse og resultat av etterlevelseskontroller.
Kvalitetsrapport IKT	X	X	X	X				Rapporteres til styre minimum kvartalsvis, oppfølging utkontraktering

Figur 5-7 Rapportering i SpareBank 1 Nordvest

## 5.2.9 Oppfølging

SpareBank 1 Nordvest er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Risikostyring, Compliance og Juridisk skal bistå linjefunksjonen slik at det

oprettes effektive systemer og prosesser for å følge opp etterlevelsen av gjeldende regelverk, videre skal funksjonen fange opp endringer i lover og forskrifter, bransjestandarder og interne retningslinjer.

### 5.3 Risikoprofil

Strategien til SpareBank 1 Nordvest angir at banken skal ha et moderat risikonivå. Med et moderat risikonivå menes at en enkelt hendelse ikke skal kunne true bankens finansielle stabilitet. Det er i overordnet strategidokument definert målsettinger knyttet til nøkkeltall, måltall og rammer for banken som definerer risikoprofilen. Risikoprofilen følges opp gjennom periodiske rapporteringer av måloppnåelse til ledelsen og styret.

## 6 Risikoområder

Med risiko skal forstås alle forhold som kan hindre konsernet i å nå sine mål nedfelt i overordnet strategi.

<b>Kredittrisiko</b>	Risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.
<b>Markedsrisiko</b>	Risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.
<b>Likviditesrisiko</b>	Risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.
<b>Operasjonell risiko</b>	Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter juridisk risiko, men ikke strategisk risiko eller omdømmerisiko.
<b>Forretningsmessig risiko</b>	Risiko for uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeatferd.
<b>Eierrisiko</b>	Risiko for tap i datterselskaper og tilknyttede selskaper knyttet til den risiko som det enkelte selskap påtar seg i sin drift, så vel som risikoen for at det må tilføres ny kapital i ett eller flere av disse selskapene.
<b>Omdømmerisiko</b>	Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter.
<b>Strategisk risiko</b>	Risiko for svikt i inntjening og generering av kapital som skyldes endringer i rammebetingelser, dårlige forretningsmessige beslutninger, dårlig implementering av beslutninger eller manglende tilpasning til endringer i forretningsmessige rammebetingelser.
<b>Etterlevelses (compliance) risiko</b>	Risiko for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/ bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover/ forskrifter, standarder eller interne retningslinjer.
<b>Anti-hvitvaskrisiko</b>	Risikoen for at bankens produkter og tjenester blir misbrukt til hvitvasking eller terror-finansiering.
<b>Forretningsskikkrisiko</b>	Risikoen for tap av konsesjon, andre offentlige sanksjoner eller straffereaksjoner, omdømmetap eller økonomisk tap som følge av at

	bankens forretningsmetoder eller de ansattes jobbadferd i vesentlig grad skader kundenes interesser eller markedets integritet.
<b>Regulatorisk risiko</b>	Risikoen for at endringer i det regulatoriske rammeverket i vesentlig grad påvirker bankens lønnsomhet, kapitalbehov eller rammevilkår for øvrig på en negativ måte.
<b>Risikoen for uforsvarlig gjeldsoppbygging</b>	Risikoen for at konsernets soliditet reduseres uforholdsmessig som følge av høy andel fremmedfinansiering og overdreven gjeldsoppbygging
<b>Systemrisiko</b>	Risiko for en ustabil finansiell situasjon blir så omfattende at det fører til en systemsvekkelse hvor økonomisk vekst og velferd blir alvorlig skadelidende.
<b>Bærekraftsrisiko (ESG-risiko)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Endringer i natur-klima og eller miljøforhold (E) har direkte eller indirekte negativ effekt for banken.</li> <li>• Manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventninger knyttet til, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og god forretningskikk (S)</li> <li>• Manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventning knyttet til styring og kontroll (G)</li> </ul>

Tabell 6-1 Risikoområder

De viktigste risikoområdene er beskrevet ytterligere i avsnittene 6.1 til og med 6.5.

## 6.1 Kredittrisiko

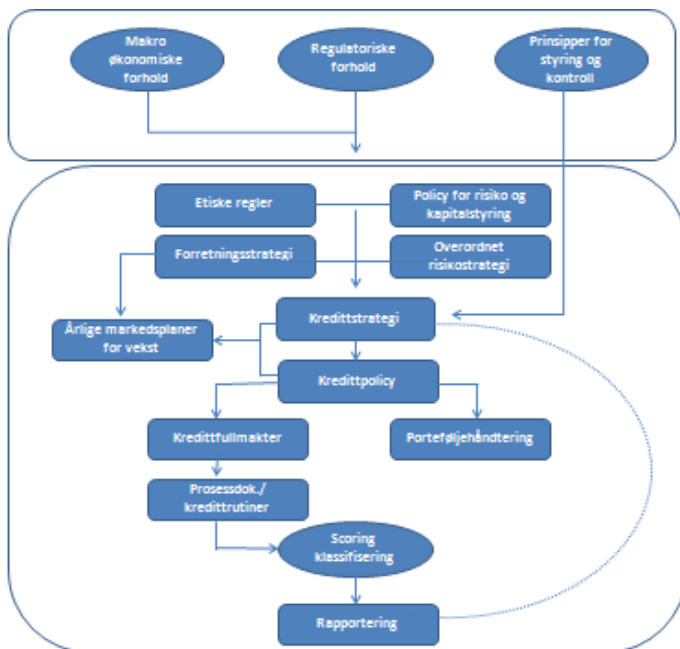
Risiko for tap som følge av kundens eller andre motparters manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Konsentrasjonsrisiko for kreditt defineres som risiko for tap som følge av tap knyttet til store enkeltengasjement, enkeltbransjer og geografiske områder. Kredittrisikoen er den største risikoen i SpareBank 1 Nordvest.

### 6.1.1 Styring og kontroll

Kredittrisikoen styres gjennom konsernets overordnede strategi, kredittpolicy, bevilgningsreglement og kredittbehandlingsrutiner. Strategi for kreditt risiko er omtalt i sammenheng med andre risikostrategier i avsnittet 5.2.5. Med bakgrunn i overordnet strategi defineres kredittpolicy, mål og rammer for eksponering knyttet til porteføljer, bransjer, geografiske områder og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for å styre og måle risikoeksponeringen opp mot vedtatt risikoprofil. Overordnet strategi trekker i tillegg opp retningslinjer og rammer for konsentrasjonsrisiko. Kredittpolicyer og rutiner rundt kredittgivning revideres minimum årlig.

Risikostyring foretar uavhengig risikooppfølging og rapportering knyttet til den samlede risikoeksponeringen til ledelsen og styret.

## Kredittvurderingsprosess



Figur 6-1 - Kredittvurderingsprosess og forhold som påvirker denne

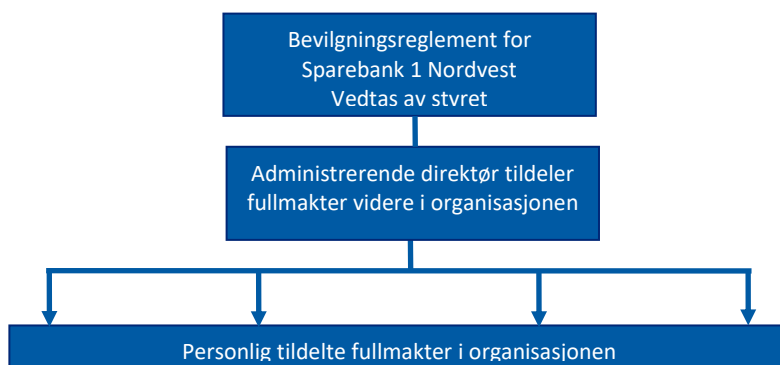
SpareBank 1 Nordvest benytter beslutningsstøttesystemer i kredittgivingen. Basert på en rekke faste opplysninger saksbehandler innhenter scores kundene. Scorekort for personmarkedet og bedriftsmarkedet benyttes for kvantifisering av misligholdssannsynlighet. Det gjennomføres klassifisering av den enkelte kunde og av porteføljen.

Tilbakebetalingsevne og sikkerhetsstillelse er avgjørende for score og kredittgiving. Lånebeløp, tilbakebetalingsevne og sikkerhet avgjør fullmaktsnivå for beslutning. SpareBank 1 Nordvest har flere fullmaktsnivå som avgrenses av risikoklasse, engasjementsstørrelse og bransje. Kreditthåndbøkene for både personmarkedet og bedriftsmarkedet revideres minimum årlig.

Sentralt i bankens kredittvurderingsprosess står risikoklassifiseringssystemet. Dette systemet er basert på risikomodeller som tar utgangspunkt i statistiske beregninger og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellen omtales i avsnitt 6.1.2.

## Bevilgning

Bevilgningsreglementet som er godkjent av styret, gir administrerende direktør kredittfullmakt. Administrerende direktør delegerer igjen fullmakt videre til de ulike beslutningsnivåene i organisasjonen etter enkeltengasjementets størrelse og risiko. Alle fullmakter i SpareBank 1 Nordvest er personlige.



Figur 6-2 Bevilgning i SpareBank 1 Nordvest



### 6.1.2 Modellbeskrivelse

SpareBank 1 Nordvests eksponering for kredittrisiko følges opp ved hjelp av konsernets porteføljestyresystem. Den risikomessige utviklingen i porteføljen følges opp regelmessig, med særlig vekt på utviklingen i risikoklassifisering (migrering), forventet tap og økonomisk kapital.

Kredittrisikoen er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Modellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger, og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer blant annet på følgende komponenter:

#### Sannsynlighet for mislighold – PD (probability of default)

Kundene blir klassifisert i risikoklasser ut fra beregnet sannsynligheten for mislighold av engasjementet i kommende 12 måneders periode CRR/CRD IV forskriften definerer et engasjement som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig. SpareBank 1 Nordvest bruker beløpsgrense på 1.000 kroner som «ikke uvesentlig».

CRR/CRD IV § 7 forskriften endrer misligholdsdefinisjonen med virkning fra 01.01.21. Det er i 2020 etablert et eget prosjekt som har implementert ny misligholdsdefinisjonen i kredittmodellene i SpareBank 1 alliansen.

Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement, se tabell under avsnittet om klassifisering. Grensene for de ulike klassene vises i Tabell 6-3.

For bedriftsmarkedet benyttes ulike scorekort for å fastsette risikoklassene, scorekortene er bransjespesifikke. Disse vekter finansielle nøkkeltall ulikt for forskjellige bransjer. Modellen for personmarkedet bruker andre nøkkeltall enn de som brukes for bedriftsmarkedet. Personmarkedsmodellen benytter fire ulike vektninger av nøkkeltallene overfor kundene.

#### Forventet eksponering ved mislighold – EAD (exposure at default):

EAD er en beregnet størrelse av forventet eksponering hvis en kunde går i mislighold. Beregningen tar utgangspunkt i bankens samlede eksponering mot kundene, inkludert innvilgede men ikke trukne rammer og garantier.

#### Tapsgrad ved mislighold – LGD (loss given default):

LGD er en vurdering av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Realisasjonsverdier knyttet til stilte sikkerheter for kundens engasjementer fastsettes med bakgrunn i erfaringstall over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer antatt salgsverdi i en nedgangskonjunktur.

#### Sikkerheter

Alle engasjement blir tildelt en sikkerhetsklasse i porteføljesystemet. Sikkerhetsklassen tildeles med utgangspunkt i størrelsen på sikkerhetsgraden, se Tabell 6-3 Klassifiseringsmodell. Banken har retningslinjer for verddivurdering av sikkerhetene. Bevilgning av kreditter skal skje mot tilfredsstillende sikkerheter. I forbindelse med årlig engasjementsgjennomgang gjennomføres ny sikkerhetsvurdering. Depot kontrollerer kontinuerlig at banken har rettsvern for etablerte sikkerheter. I personmarkedsporteføljen etableres det pant for bestemte mellomværende med kunden, mens det i bedriftsmarkedsporteføljen hovedsakelig tas pant for ethvert mellomværende med bankens kunde eller kundegruppe.

Hovedtypene av sikkerheter SpareBank 1 Nordvest benytter framgår av Tabell 6-2.

	Personmarkedet	Bedriftsmarkedet
Fast eiendom	X	X
Motorvogner	X	X
Fritidsbåter	X	
Verdipapirer	X	X
Kausjoner	X	X
Driftstilbehør		X
Skip		X
Anleggsmaskiner		X
Varelager		X
Landbruksløsøre		X
Kundefordringer		X
Innskudd		X

Tabell 6-2 Sikkerheter i SpareBank 1 Nordvest

Banken følger finansavtalelovens avgrensede regler for motregning for kunder i personmarkedssegmentet. For kunder i bedriftsmarkedssegmentet benyttes alminnelig motregningsrett.

### Klassifisering

Alle engasjementer tildeles en risikoklasse basert på sannsynligheten for mislighold (PD) og en sikkerhetsklasse ut fra hvor mye banken forventer å tape dersom kunden ikke innfrir sine forpliktelser (LGD). Grensene for de ulike klassene er gjengitt under:

Risikogruppe	PD* (Misligholds- sannsynlighet)	Sikkerh.kl. 1	Sikkerh.kl. 2	Sikkerh.kl. 3	Sikkerh.kl. 4	Sikkerh.kl. 5	Sikkerh.kl. 6	Sikkerh.kl. 7
		Over 120%	100 - 120%	80 - 100%	60 - 80%	40 - 60%	20 - 40%	0 - 20%
<b>A</b>	0,00 - 0,10 %							
<b>B</b>	0,10 - 0,25 %							
<b>C</b>	0,25 - 0,50 %							
<b>D</b>	0,50 - 0,75 %							
<b>E</b>	0,75 - 1,25 %							
<b>F</b>	1,25 - 2,50 %							
<b>G</b>	2,50 - 5,00 %							
<b>H</b>	5,00 - 10,00 %							
<b>I</b>	10,00 - 99,99 %							
<b>J</b>	Mislighold							
<b>K</b>	Mislighold							

Laveste risiko
Lav risiko
Middels risiko
Høy risiko
Høyeste risiko
Mislighold

Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er det beløp som morbanken og konsernet statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12-måneders periode. Beregningene er basert på et langsiktig snitt gjennom en konjunktursyklus.

Ved nedskrivning blir kapital på alle utlån uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikogruppe mislighold.

Tabell 6-3 Klassifiseringsmodell

Basert på disse to klassifiseringene blir hvert engasjement tildelt en risikoklassifisering. I porteføljesystemet er det fem klassifiseringer: Svært lav, lav, middels, høy og svært høy risiko, samt en gruppe for misligholdte og nedskrevne engasjementer.

### Validering

SpareBank 1 Nordvest validerer risikoklassifiseringsmodellen gjennom verktøy som Kompetansesenter for kreditt i SpareBank 1 -alliansen har utviklet for kvantitativ validering. Kredittmodellen har over tid og ved vår gjennomgang pr. 31.12.20 vist god rangeringsevne, det vil si at misligholdte engasjementer i risikoklasse J og K kommer fra de svakeste risikoklassene ett år tidligere. Med bakgrunn i at SpareBank 1 Nordvest beregner kredittrisiko etter standardmetoden er banken ikke forpliktet å gjennomføre validering.

## Risikoprising

SpareBank 1 Nordvest benytter modellen som støtte til beregning av priser på enkeltengasjementer ut fra et fastsatt avkastningskrav på risikojustert kapital. Engasjementets risiko- og sikkerhetsklasse inngår i prisberegningen. Ved endelig prising inngår også flere andre vurderinger.

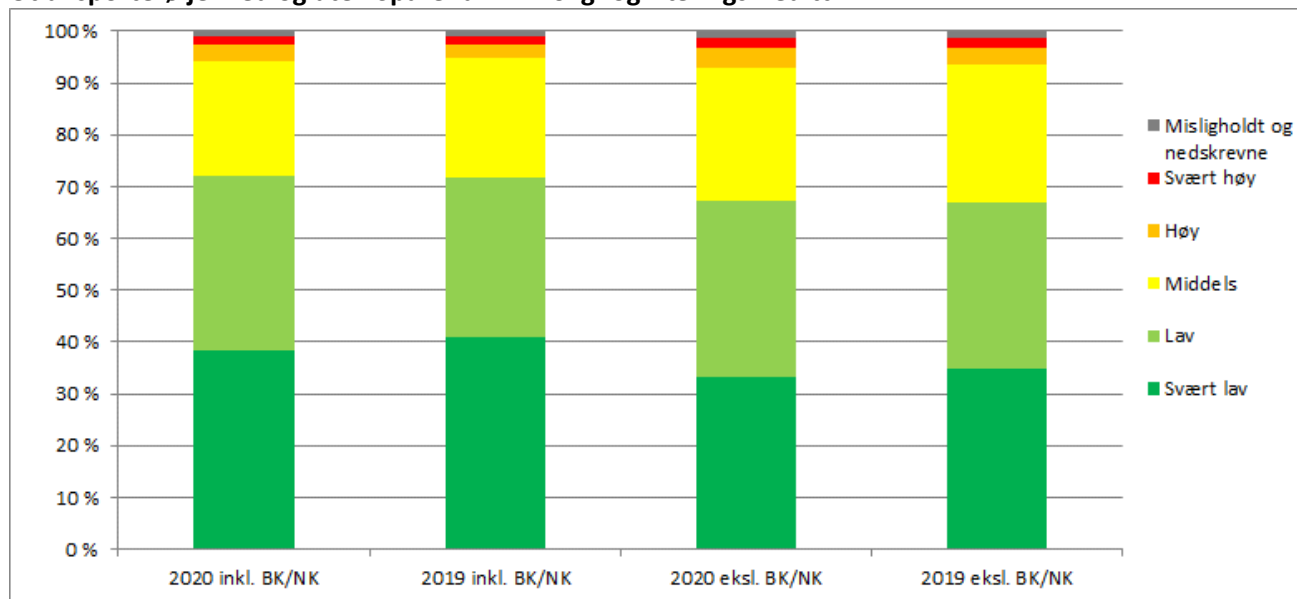
## Kapitalkravberegning

Ved beregning av kapitalkravet brukes standardvekter i tråd med CRR/CRD IV forskriften. Beregnet kapitalkrav for kredittrisiko er omtalt under avsnitt 6.1.7.

### 6.1.3 Porteføljeinformasjon

Porteføljeoversikten viser sammensetningen og utviklingen i utlånsporteføljen målt med bankens interne risikoklassifiseringssystem.

#### Utlånsportefølje med og uten SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt:



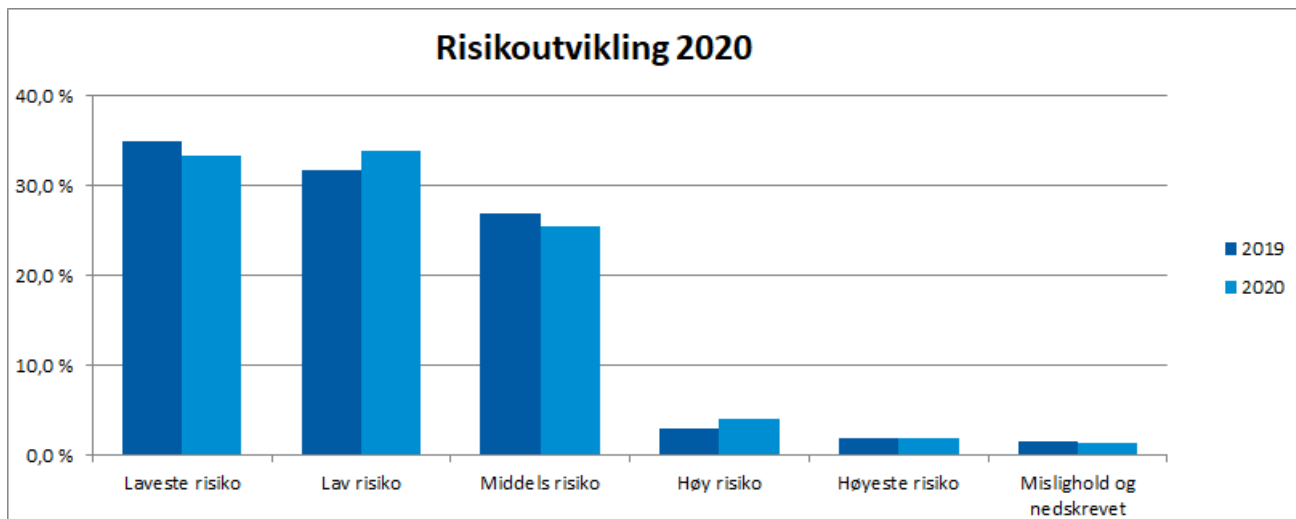
Figur 6-3 - Total utlånsportefølje

SpareBank 1 Nordvest har eierandeler i SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt, som banken selger lån til som en del av bankens fundingstrategi. For ytterligere informasjon, se avsnitt 6.3.4.

#### Engasjementsbeløp fordelt på risikogrupper:

Hele tusen kroner	2020			2019		
	Volum	Antall	Andel	Volum	Antall	Andel
Risikogruppe						
Svært lav	5.096.041	3.457	33,38 %	4.895.306	3.553	37,61 %
Lav	5.200.583	2332	34,07 %	4.446.879	2.074	28,19 %
Middels	3.893.228	1.970	25,50 %	3.749.082	2.168	25,36 %
Høy	573.734	237	3,76 %	420.911	313	4,15 %
Svært høy	294.183	437	1,93 %	261.961	495	3,38 %
Misligholdt og nedskrevne	207.351	103	1,36 %	203.909	115	1,30 %
Sum	15.265.120	8.536	100,00 %	13.978.049	8.718	100 %

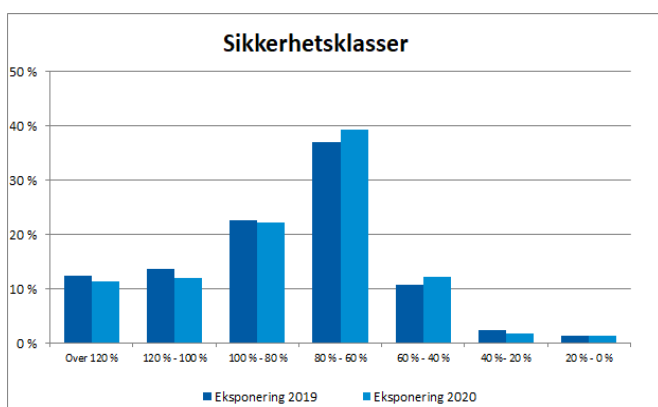
Tabell 6-4 Engasjementsbeløp eksl. SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt



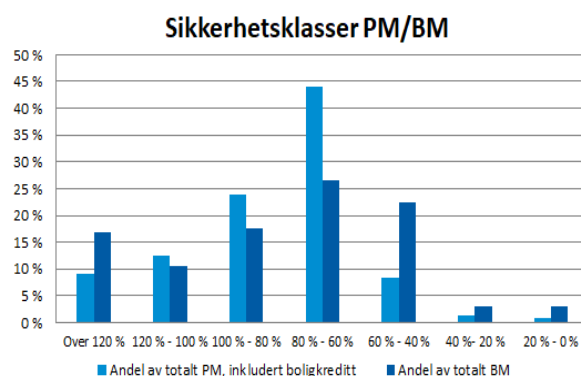
Figur 6-4 Utvikling i risikoklasser

I 2020 var 92,8 % av det totale volumet av utlån i risikogruppe middels, lav eller svært lav risiko, mot 93,7 % i 2019. Banken har hatt en migrasjon fra andelen laveste risiko til risikoklasser med noe høyere risiko fra 2019 til 2020 som det fremgår av Figur 6-4 Utvikling i risikoklasser.

#### 6.1.4 Sikkerhet



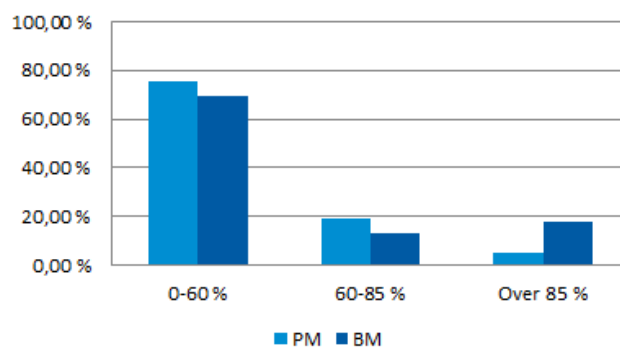
Figur 6-5 Utvikling i sikkerhetsklasser totalporteføljen



Figur 6-6 Utlån fordelt i forhold til sikkerhetsdekning.

Hovedtyngden av bankens utlånsportefølje er godt sikret, 23 % har sikkerhetsdekning ut over 100 % ytterligere 22 % ligger her en sikkerhetsdekning mellom 80 %-100 % av engasjementet. Når sikkerheter verdifastsettes i våre modeller reduseres markedsverdiene med reduksjonsfaktorer ut fra type sikkerhet. Eksempelvis reduseres Næringseiendom med mer enn 50 % når sikkerhet verdifastsettes. Vurderingene får på denne måten et risikofradrag som hensyntar en lavkonjunktur.

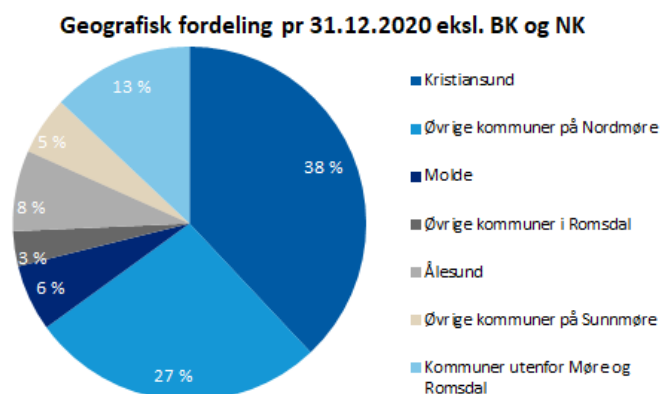
Figur 6-7 viser at 98,0 % av lånene i personmarkedet og 82,4 % av lånene i bedriftsmarkedsp porteføljen som er sikret med pant i fast eiendom er innenfor 85 % belåningsgrad. Banken har høyt fokus på boliglånsforskriften og styrebehandler kvartalsvis nivåene utover 85 % belåningsgrad for nedbetalingslån og 70 % belåningsgrad knyttet til flexilån. Bankens kredittpolicy gir klare retningslinjer for slik behandling.



Figur 6-7 Belåningsgrad

### 6.1.5 Konsentrasjonsrisiko

Defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om: store enkeltkunder, enkelte bransjer, geografiske områder, sikkerheter med samme risikoegenskaper og motparter i interbankoperasjoner eller handel med finansielle derivater.



Figur 6-8 Brutto utlån 31.12.2020 fordelt på geografiske områder

#### Geografi:

Brutto utlån fordelt på geografiske områder	Brutto utlån	Engasjement	Mislighold over 30 dager og nedskr. trinn 3	
			Mislighold over 30 dager og nedskr.	Nedskrivninger trinn 3
Nordmøre	8.421.215	9.152.942	175.775	21.288
Romsdal	2.040.236	2.077.043	3.598	388
Sunnmøre	1.821.760	1.971.308	23.638	2.087
Kommuner utenfor Møre og Romsdal	1.892.281	2.063.826	4.339	559
<b>Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder</b>	<b>14.175.492</b>	<b>15.265.120</b>	<b>207.351</b>	<b>24.321</b>
Nedskrivninger trinn 3	24.321	24.321		
Nedskrivninger trinn 1 og trinn 2	27.610	29.916		
Sum etter nedskrivninger	14.123.560	15.210.883		

Tabell 6-5 Geografisk fordeling

\* Nedskrivninger trinn 3 er tidligere benevnt som individuelle nedskrivninger

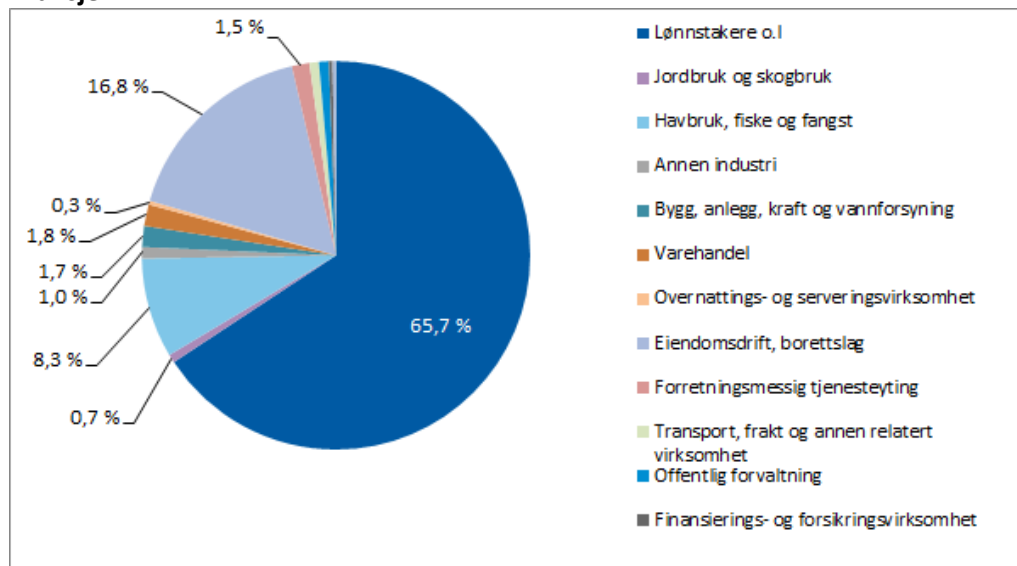
Mislighold i Tabell 6-5 Geografisk fordeling og Tabell 6-7 Bransjefordeling er totalt volum på kundeengasjementene i risikoklasse J og K se avsnitt 6.1.2.

Hovedtyngden av bankens portefølje har eksponering og er lokalisert i Møre og Romsdal, i tråd med bankens strategiske målsetting. Det er gjennomført skjønnsmessig beregning av kapitalbehov knyttet til geografi. I Tabell 6-9 angis misligholdet ut fra saldo på enkeltkonti.

Konsern 2020 (i hele tusen)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
<b>Eiendeler</b>						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	87.594	-	-	-	-	87.594
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	937.438	-	-	182.863	-	1.120.300
Netto utlån til og fordringer på kunder	2.381.896	31.888	42.105	355.720	11.341.754	14.153.363

Tabell 6-6 Engasjement fordelt på løpetid

## Bransje:

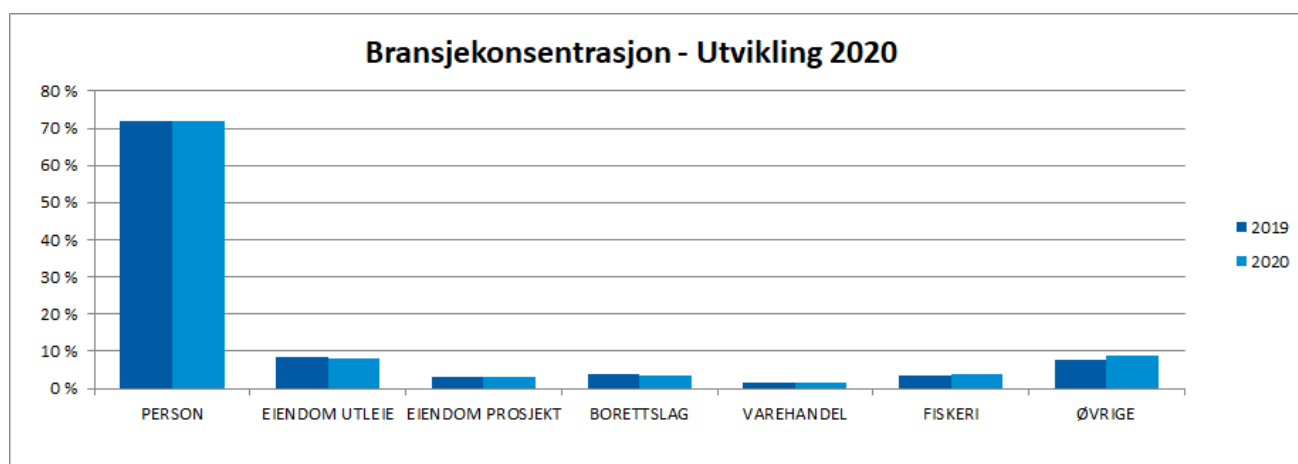


Figur 6-9 Brutto utlån 31.12.2020 fordelt på bransje

Konsern	Nedskrivninger				
Brutto utlån fordelt på sektor og næring	Brutto utlån	Engasjement	Mislh og nedskr.	trinn 3	Netto mislighold og nedsk.
Lønnstakere o.l	9.589.792	10.034.265	45.769	3.843	41.925
Jordbruk og skogbruk	91.957	105.269		0	0
Havbruk, fiske og fangst	1.185.312	1.268.970	18.751	1.632	17.119
Annen industri	100.000	145.356		0	0
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	192.711	264.651	22.252	2.347	19.906
Varehandel	149.743	272.862	2	0	2
Overnattings- og serveringsvirksomhet	43.243	50.013	2.000	0	2.000
Eiendomsdrift, borettslag	2.361.111	2.564.469	96.140	12.574	83.565
Forretningsmessig tjenesteyting	184.051	224.940	1.166	1.166	0
Transport, frakt og annen relatert virksomhet	97.219	120.481		0	0
Offentlig forvaltning	102.072	123.438		0	0
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	46.439	46.439		0	0
Øvrige sektorer	31.844	43.965	21.271	2.759	18.513
<b>Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring</b>	<b>14.175.492</b>	<b>15.265.120</b>	<b>207.351</b>	<b>24.321</b>	<b>183.030</b>
Nedskrivninger trinn 3	24.321	24.321			
Nedskrivninger trinn 1 og trinn 2	27.610	29.916			
Sum etter nedskrivninger	14.123.560	15.210.883			

Tabell 6-7 Bransjefordeling – oppdater engasjement

\* Nedskrivninger trinn 3 er tidligere benevnt som individuelle nedskrivninger



Figur 6-10 Bransjekonsentrasjon inkl. SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt

SpareBank 1 Nordvest har vedtatt en ramme for hvor stor andel av totalporteføljen som kan eksponeres mot bedriftsmarkedet.

Bedriftsmarkedsporføljen vurderes å være godt diversifisert og en stor andel av porteføljen er i bransjene fiskeri, landbruk, offentlig sektor og borettslag som er motsyklisk til oljenæringen.

Eiendom utleie har et volum på ca. 29 % av bedriftsmarkedsporføljen. Banken har ikke eksponering direkte mot oljeservicenæringen i eiendom utleie, men indirekte en svært lav eksponering gjennom leietakere i oljeservicenæringen. Eksponeringen anses forsvarlig og er innenfor ramme for konsentrasjon innenfor en enkelt bransje.

Det rapporteres kvartalsvis til ledelsen og styret knyttet til etterlevelse av rammene. SpareBank 1 Nordvest beregner kapitalbehov basert på konsentrasjonsrisikoen i bransjer ettersom en antar at en portefølje med sterke konsentrasjoner i en bransje, kan være mer utsatt for tap enn en fulldiversifisert portefølje. Kapitalbehovet beregnes som et påslag ut fra hvor spredt totalt EAD og UL er på ulike bransjer.

### **Store engasjement**

Et engasjement er definert som stort når samlet engasjement innenfor en debitorgruppe utgjør 10 % eller mer av bankens ansvarlige kapital. Banken har etablert rammer for antall store engasjement, samt tillat andel eksponering i ulike bransjer. Etter Finansforetaksloven kan ikke samlet eksponering mot en enkelt motpart være større enn det som er forsvarlig, loven setter en grense på 25 % av bankens ansvarlige kapital. Banken rapporterer kvartalsvis store engasjement til Finanstilsynet.

I CRR 2 omtalt som bankpakken endres måling av store engasjement fra ansvarlig kapital til kjernekapital. Banken har tilpasset rammer for oppfølging til dette nivået. CRR 2 forventes tatt inn i norsk rett tidligst 1 juli 2021.

Ved beregning av økonomisk kapital i Pilar 2 tilknyttet konsentrasjonsrisiko for store engasjement, benyttes beregning av "Granularity Adjustment" (GA)". Engasjement som er store sammenlignet med resten av porteføljen, får et forhøyet kapitalpåslag (GA). Konsentrasjonsrisikoen til porteføljen beregnes da som summen av hvert enkelt kapitalpåslag (GA) for alle engasjement.

### **6.1.6 Verdiendringer, mislighold – utvikling i risikoklasser og nedskrivninger**

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (OCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring.

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantier. Tapestimaterne beregnes basert på 12-måneders og livslang sannsynlighet for kundens mislighold (probability of default – PD), lånets tap ved mislighold (loss given default – LGD) og lånets eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Situasjonen med koronapandemien har utfordret konsernets estimering av forventet kreditttap (ECL). På balansetidspunktet er det lite tegn til svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen, men samtidig er forventningen at dette kan skje gradvis gjennom året etter hvert som bedrifter og privatpersoner påvirkes av krisen i større grad. Utfordringen består i å definere forventningsrette antagelser om en krise, hvor alvorlighet og varighet er høyst usikker. I tillegg er det utfordrende å vurdere effekten og varigheten av de statlige tiltakene.

Banken har valgt å gjøre både en generell justering på bransjenivå og på identifiserte kunder og kundegrupper. Det er følgelig foretatt en modelloverstyring hvor det forutsettes at et utvalg kunder i utsatte bransjer eller av andre hensyn er migrert fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert,

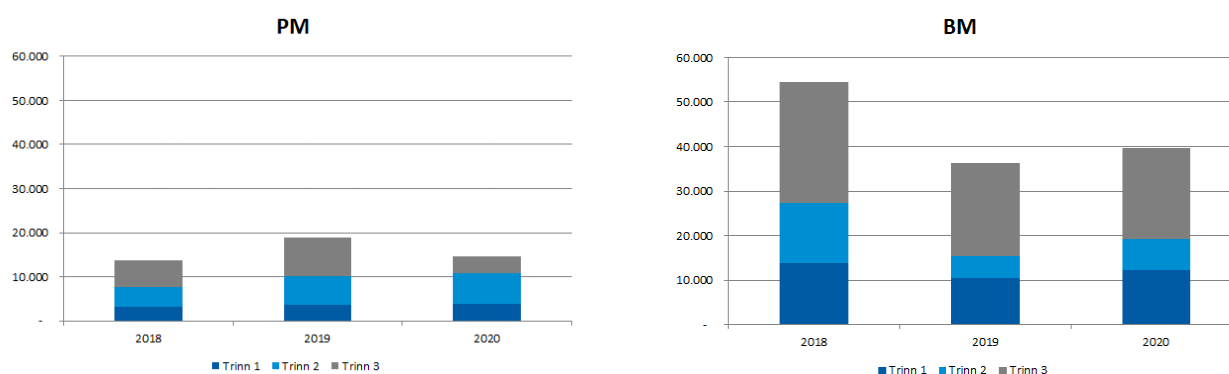
vesentlig grad av kredittforverring. I denne prosessen er alle vesentlige BM engasjement gjennomgått enkeltvis.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. For dette kvartalet har banken valgt å la scenariovektene være uendret. Bakgrunnen er at den generelle usikkerheten vurderes på dette tidspunktet å være tilstrekkelig hensyntatt ved de justeringene som er gjennomført, samt at forventet scenario i modellen hensyntar Covid-19 basert på Norges Banks rapport for finansiell stabilitet. Tilsynsmyndighetene har understreket viktigheten av at det fokuseres på forventede langsiktige effekter av krisen og det har også vært bankens fokus i disse vurderingene.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Morbank/Konsern			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
<b>IB 01.01.2020</b>	<b>17.037</b>	<b>17.885</b>	<b>32.775</b>	<b>67.698</b>
Overført til (fra) trinn 1	3.453	-2.106	-1.347	-
Overført til (fra) Trinn 2	-1.176	1.553	-376	-
Overført til (fra) Trinn 3	-501	-831	1.333	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7.434	2.385	659	10.478
Økning i trekk på eksisterende lån	2.400	6.175	13.166	21.741
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-5.940	-2.351	-2.509	-10.800
Utlån som har blitt fraregnet	-3.547	-2.227	-6.588	-12.362
Konstaterte nedskrivninger	-4	-43	-9.632	-9.678
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger	-	-	-	-
<b>UB 31.12.2020</b>	<b>16.066</b>	<b>13.850</b>	<b>24.321</b>	<b>54.237</b>

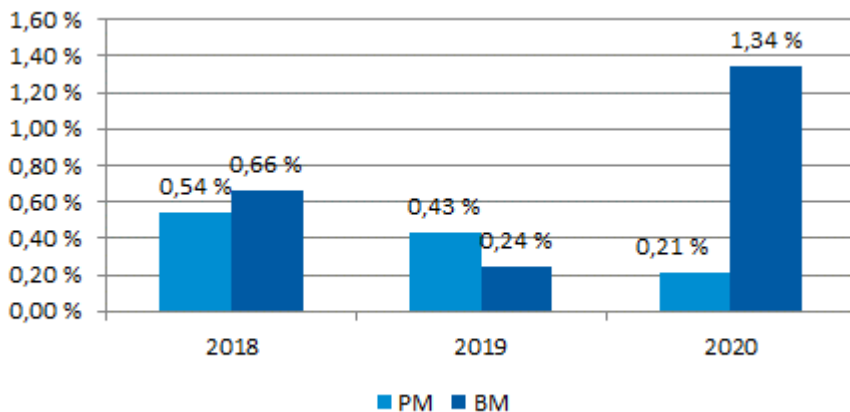
Tabell 6-8 Verdiendringer og nedskrivning

Nedskrivninger/trinn 1 og 2 knyttet (tidligere gruppevisenedskrivninger) til bedriftsmarkedsporteføljen utgjør 19,1 mill., en økning på ca. 4 mill. i forhold til 2019. Nedskrivninger/trinn 1 og 2 totalt for 2020, inkludert personmarkedet (PM) utgjør 29,9 mill. og er økt med ca. 5 mill. fra 2019.



Figur 6-11 Utvikling i balanseførte nedskrivninger 2017-2019, PM og BM





Figur 6-12 Mislihold ut over 90 dager

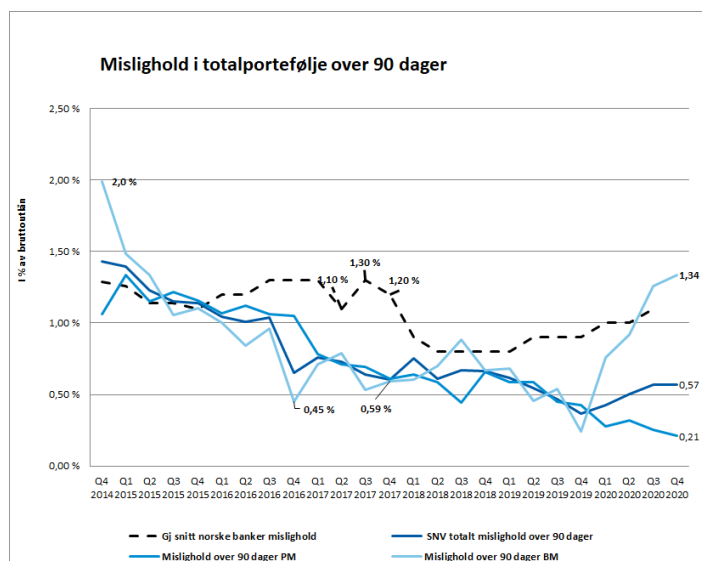
2020 (i hele tusen kroner)	Under 30 dager	31-90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder				
- Personmarked	64.986	17.469	20.373	102.828
- Bedriftsmarked	81.366	339	60.470	142.175
Sum	146.352	17.809	80.843	245.003

2019 (i hele tusen kroner)	Under 30 dager	31-90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder				
- Personmarked	100.392	11.092	22.564	134.048
- Bedriftsmarked	16.845	2.551	4.613	24.008
Sum	117.237	13.643	27.177	158.056

Tabell 6-9 Fordeling mislihold

SpareBank 1 Nordvest følger opp misliholdte engasjement kontinuerlig og minimum månedlig i tråd med kredittpolicy for person- og bedriftsmarkedet.

Grafen viser utvikling i mislihold over 90 dager sammenlignet med gjennomsnittet for norske banker på totalporteføljenivå.



Figur 6-13 - Mislihold og Nedskrivninger i % av brutto utlån

### 6.1.7 Beregning av kapitalbehov

#### Risikoveide eiendeler

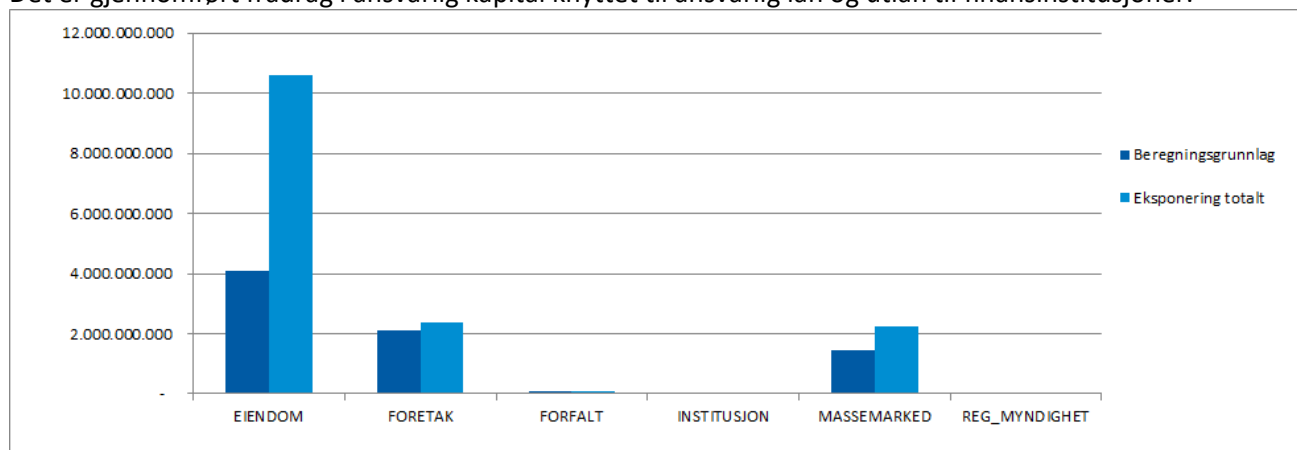
Bankens eiendeler risikovktes etter standardmetoden. Risikovktene fremgår av CRR/CRD IV forskriften. Banken har fulgt Finanstilsynets fortolkning av reglene knyttet til finansiering av engasjementer som skal klassifiseres som høyrisiko, herunder finansiering av spekulativ investering i fast eiendom, som fremgår av Rundskriv 5/2020. Effekten av dette på ren kjernekapital per 31.12.2020 ble – 0,5 %-poeng, på morbank og forholdsmessig konsolidert.

For SpareBank 1 Nordvest pr. 31.12.2020 er totale engasjement og risikoveide eiendeler som følger:

Alle tall i hele 1000 kr.	Risikoveide eiendeler	Total eksponering	Totalt risikoveide eiendeler for kredittrisiko fordelt på gruppe i prosent av beregningsgrunnlaget
Bolig	4.174.011	10.645.013	
Foretak	2.355.806	2.722.545	
Forfalte engasjement	85.064	84.773	
Institusjoner	227.233	1.126.039	
Massemarkedsengasjement	1.494.645	2.224.471	
Lokale og regionale myndigheter	18.329	96.679	
Obligasjoner med fortinnsrett	60.403	604.026	
Offentlig eide foretak	0	73.374	
Stater og sentralbanker	7.027	165.604	
Multilaterale utviklingsbanker	0	47.289	
Høyrisikoengasjement	40.065	26.710	
Andeler i Verdipapirformd	30.743	153.716	
Øvrige engasjement	222.523	241.464	
Egenkapitalposisjoner	254.661	254.661	
<b>Totalt</b>	<b>8.970.509</b>	<b>18.466.364</b>	

Tabell 6-10 Oversikt over risikoveide eiendeler beregnet etter standardmetoden

Det er gjennomført fradrag i ansvarlig kapital knyttet til ansvarlig lån og utlån til finansinstitusjoner.



Figur 6-14 Beregningsgrunnlag og eksponering

I kategorien bolig blir engasjementer med sikkerhetsdekning innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag vektet med 35 %. Metoden gjør at et engasjement kan få kapitalvektning i flere kategorier med sikkerhetsdekning i bolig. Engasjement med sikkerhetsdekning innenfor 80 % av verdigrunnlaget utgjør den største enkeltvekten i bankens beregning av risikoveide eiendeler for beregning av kapitalkravet etter CRR/CRD IV forskriften.

Ut over dette beregnes det kapital for konsentrasjoner som følge av eksponering i bransjer, størrelse på engasjement og geografisk eksponering samt kapital for stress banken kan utsettes for i forbindelse med makroøkonomiske endringer.

### 6.1.8 Økonomisk kapital

Økonomisk kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Ettersom det er umulig å gardere seg mot alle tap, har konsernet fastsatt at den økonomiske kapitalen i utgangspunktet skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap i løpet av en ett års horisont.

Kapitalbehovet beregnes først med utgangspunkt i beregnet uventet tap, deretter tillegges det ytterligere kapital for konsentrasjonsrisiko og risiko for en alvorlig økonomisk nedgangskonjunktur. Kapitalbehovet for en alvorlig økonomisk nedgangskonjunktur gjennomføres med utgangspunkt i en stresstest som fasiliteres

av Kompetansesenter for kredittmodeller i Alliansen. Stressscenarioet bygger på en tenkt negativ utvikling i norsk økonomi for årene 2020-2023.

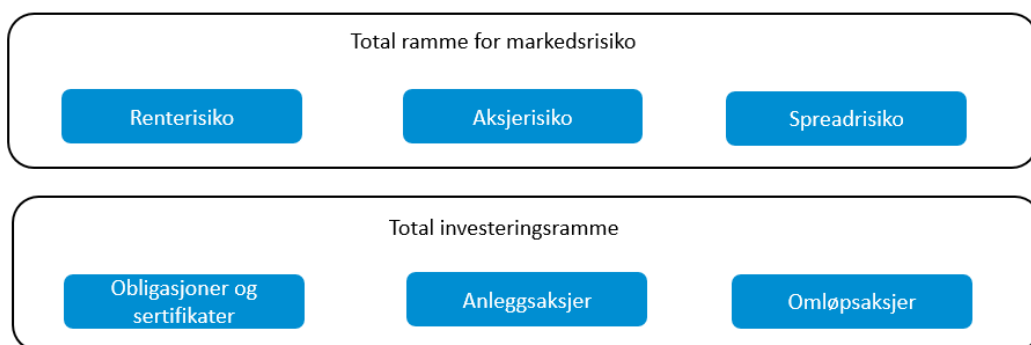
## 6.2 Markedsrisiko og motpartsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Risikoen for endringer i verdipapirpriser som skyldes endringer i generelle kredittpriser, blir også regnet som markedsrisiko.

Motpartsrisiko (finans) er kredittrisiko banken har som følge av at en låntager eller annen motpart ikke vil eller kan oppfylle sine samlede forpliktelser. Eksponeringen oppstår gjennom investeringer i bankens obligasjonsportefølje. Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater er først og fremst en likviditetsportefølje som skal dekke bankens krav til likviditet.

### 6.2.1 Styring og kontroll

Markedsrisikoen SpareBank 1 Nordvest er eksponert mot styres av strategi for markedsrisiko og strategi for motpartsrisiko finans som behandles av styret hvert år. I strategien for markedsrisiko er det definert egne rammer for risikoeksponeringen innenfor aksjerisiko, renterisiko, spreadrisiko i bankporteføljen og valutarisiko. I strategi for motpartsrisiko er det definert rammer for investeringsporteføljen.



Figur 6-15 Rammer for markedsrisiko og for investeringsporteføljen.

Figuren viser hvordan strategiene setter rammer for de ulike formene for markedsrisiko. I tillegg er det i strategi for motpartsrisiko lagt rammer for størrelsen på investeringsporteføljen.

Banken inngikk i 2019 avtale om aktiv forvaltning av bankens investeringsportefølje med ODIN Forvaltning AS. Finansavdelingen har ansvar for å følge opp og kontrollere at denne forvaltningen skjer i henhold til inngått avtale. Inngått avtale setter rammer for hvor mye av investeringsporteføljen som skal kunne investeres innenfor ulike grupper av verdipapirer, samt angir ramme for prosentvise størrelsen på verdipapir hvor det settes, krav til deponerbarhet i Norges Bank.

Risikostyring har ansvaret for kvartalsvis rapportering knyttet til eksponering mot vedtatte rammer for utkontrakteringen og for og for etterlevelse av rammer for øvrige verdipapirer som styres av strategi for markeds og motpartsrisiko.

#### Renterisiko

Renterisiko defineres som en reduksjon i egenkapitalen som følge av at en renteendring gir ulike utslag i ulike deler av balansen, og risikoen for at løpende lønnsomhet påvirkes negativt. Renteendringer kan både føre til endringer i kortsiktig inntjening og mer langsiktig i form av at nåverdien av bankens fremtidige kontantstrømmer vil endres.

Kapitalbehov for renterisiko er gitt som en fast andel av ansvarlig kapital og tar utgangspunkt i risiko som følge av 2 % parallell skift i rentekurven jfr. rundskriv 12/2016 av 9. oktober 2019.

For renterisikoen i tabellen under er beregnet ut fra 1 % økning i markedsrentene. Renterisikoen for bankens finansavdeling er som følger:

Rentefølsomhet fordelt på balanseposter	31.12.2020	31.12.2019
Obligasjoner og sertifikater	-9.568	-11.119
Fastrente utlån til kunder	-141.452	-164.699
Derivater relatert til fastrenteutlån til kunder	113.374	90.219
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (hensyntatt sikringsderivat)	46.282	42.062
<b>Total renterisiko</b>	<b>8.636</b>	<b>-43.537</b>

Tabell 6-11 Renterisiko. Resultateffekt som følge av én prosentpoengs økning i rente

## 6.2.2 Aksjerisiko

Aksjerisiko består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i egenkapitalinstrumenter, inkludert derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Plassering i aksjefond og kombinasjonsfond medregnes under aksjerisikovurderingen. Styret har gitt total ramme for investering i omløpsaksjer og aksjerisiko, i tillegg til at det er bestemt investeringsrammer på omløpsaksjer og anleggsaksjer.

Kapitalbehov for aksjerisikoen beregnes ved at det forutsettes et verdifall på 45 % for bankens investeringer i aksjer og fondsandeler. Beregningen gjøres i tråd med Finanstilsynets rundskriv 12/2016 av 9. oktober 2019 vedlegg 3 Finanstilsynets vurdering av Pilar 2 - krav knyttet til markedsrisiko.

SpareBank 1 Nordvest klassifiserer aksjer innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Etter førstegangs innregning av de nevnte eiendelene vurderes disse fortsatt til virkelig verdi. Realisert og urealisert gevinst og tap som oppstår som følge av endringer i virkelig verdi på finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatregnskapet, er inkludert i resultatregnskapet i den perioden hvor de oppstår.

Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi, klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Dersom det ikke finnes et aktivt marked for en finansiell eiendel (eller eiendelen er unotert), kan konsernet beregne virkelig verdi ved bruk av ulike verdsettelsesmetoder. Dersom eiendelen ikke lar seg måle pålitelig, vurderes kostpris som mest pålitelig tilnærming.

Alle tall i hele tusen	2020	2019
Unoterte aksjer og andeler langsiktig	513.491	538.384
Børsnoterte	10.605	9.981
<b>Totalt</b>	<b>524.096</b>	<b>548.366</b>

Tabell 6-12 Aksjeeksponering

## 6.2.3 Spreadrisiko - obligasjonsportefølje

Spreadrisiko er risikoen for tap som følge av endring i spreadene i obligasjonsmarkedet. Styret har gjennom strategi for markedsrisiko satt et tak på bankens spreadrisiko. Beregningen av risikoen og kapitalbehovet er basert på Finanstilsynets rundskriv 12/2016 vedlegg 3 Finanstilsynets vurdering av pilar 2 – krav knyttet til markedsrisiko.

Tabellen under viser fordelingen av investeringsporteføljen pr. 31.12.2020.

Gruppenavn	Markedsverdi	Eksponering
Norsk stat, norske kommuner og fylkeskommuner	65.198.825	6,14 %
Obligasjoner med fortrinnsrett og Covered Bonds	604.025.573	56,90 %
Kredittforetak, banker og andre finansinstitusjoner	228.616.883	21,53 %
Norske offentlige og private selskaper	35.137.315	3,31 %
Nordiske stater (eksl Island og Danmark)	128.659.170	12,12 %
<b>Sum</b>	<b>1.061.637.765</b>	<b>100,00 %</b>

Tabell 6-13 Bankens eksponering mot ulike grupper av motparter.

Banken har en «holde til forfallsportefølje» og har ikke anledning til trading. Porteføljen holdes som en likviditetsreserve. Porteføljen er bokført til virkelig verdi.

Risikoklasser obligasjoner - holde til forfall			
Risikokategori	Rating	Markedsverdi i	
		mill. kr	Eksponering
Laveste risiko	AAA, AA+, AA og AA -	789.878	93 %
Lav risiko	A+, A og A-	-	0 %
Moderat risiko	Ikke-ratet	55.295	7 %
Høy risiko	Ikke-ratet	-	0 %
Høyeste risiko	Ikke-ratet	-	0 %
<b>Totalt</b>		<b>845.173</b>	<b>100 %</b>

Tabell 6-14 - Risikoklasser obligasjoner

## 6.2.4 Derivater

Tabellen under viser de motparter banken har for derivater og engasjementsbeløp beregnet etter markedsverdimetoden i henhold til CRR/CRD IV forskriften.

Tall i hele tusen	Rating	Nominell		Merknad
		verdi	EAD	
SpareBank 1 SMN	A-	750.000	8.500	Sikring av fastrentelån i bankens utlånsportefølje.

Tabell 6-15 – Derivater

Bankens derivater er rentederivater. Det er beregnet motpartsrisiko knyttet til inngåtte derivatposisjoner. Banken stiller garanti overfor SMN for kunder som handler i denne type instrumenter med SpareBank 1 SMN. For ytterligere informasjon se note 30 Finansielle derivater i årsrapport 2020.

## 6.2.5 Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede risiko banken har dersom valutakursene endres. SpareBank 1 Nordvest har ikke status som valutabank og eksponeringen innen valutarisiko er begrenset til den kontantbeholdning banken til enhver tid besitter for å betjene kunders behov for valuta i Euro. Maksimal beholdning er satt til kr 2 millioner. I tillegg har banken indirekte eksponering på 12 mill. knyttet til valutilån, formidlet av SMN. Siste innvilgede valutilån var i 2016, og det er tatt ut som produkt i personmarkedet. Valutilån er forbeholdt kunder med innbetalinger i valuta, eller som anses som profesjonelle nok til å forstå og håndtere risikoen knyttet til valutasingningene. Valutilån har og vil kun bli tilbydd til et svært begrenset antall kunder, som banken beregner kapitalbehov for. Hva gjelder turistvaluta som nevnt over er denne risikoen ansett som uvesentlig og det settes ikke av kapital for dette.

## 6.2.6 Eiendomsrisiko

Defineres som risiko for uventede verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventet tap i datterselskaper som eier eiendommer.

Eksponering på eiendom er lav. I hovedsak eier konsernet kun eiendommer hvor det utføres egen bank-, forsikrings- og eiendomsmeglervirksomhet. Av den totale kontormasse på 11 åpningssteder er forholdet eie/leie 3-8. Beregnet kapitalbehov for eiendomsrisiko er vurdert og beregnet etter rundskriv 12/2016-oppdatert oktober 2019 vedlegg 3 Finanstilsynets vurdering av pilar 2 – krav knyttet til markedsrisiko.

## 6.3 Likviditetsrisiko

*Risiko for at konsernet ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.*

Nivået på ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning i SpareBank 1 Nordvest vil være av stor betydning for å tiltrekke seg funding til gode vilkår til enhver tid.

### 6.3.1 Styring og kontroll

Bankens likviditetsstrategi og beredskapsplan for å håndtere perioder med urolige finansmarkeder blir revidert og styrebehandlet ved behov, minimum årlig. Likviditetssituasjonen er også et sentralt tema i bankens gjenoppretningsplan. Banken har etablert rammer og måltall som følges opp månedlig og

kvartalsvis, med rapport til styret og ledelsen. I tillegg utarbeides minimum ukentlige likviditetsrapporter med prognoser frem i tid.

Banken utarbeider minimum årlig egen - ILAAP - rapport (internal liquidity adequacy assesment process) hvor blant annet bankens finansieringsplan for kommende prognoseperiode fremgår.

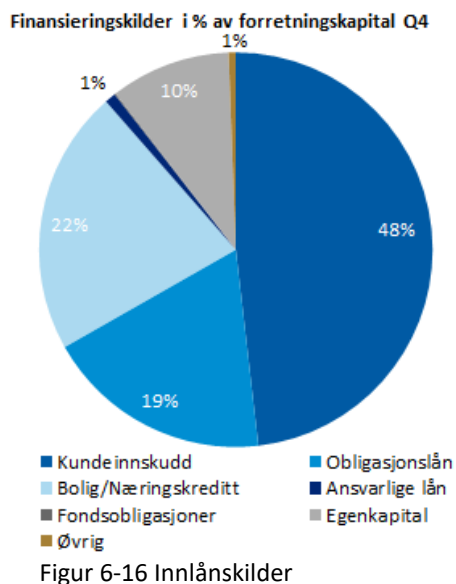
Likviditetsrisikoen er redusert gjennom spredning av løpetider og funding i flere markeder, instrumenter og kilder. Finansavdelingen har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring har ansvaret for uavhengig overvåking og rapportering av utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

### 6.3.2 Informasjon om finansieringskildene

Bankens fundingkilder fremgår av

Figur 6-16. En viktig kilde er innskudd fra våre kunder. Markedsfinansieringen utgjør i alt 40 % ved utgangen av året og er på nivå med gjennomsnittet for norske banker.

Bankens markedsfinansiering omfatter seniorobligasjonslån, avlastning til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt og annen gjeld.



### 6.3.3 Innskuddsdekning

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var 31.12.20 på 75,0 %, beregnet inkl. avlastning til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt utgjør innskuddsdekningen 56,1 %.

Av innskuddsporteføljen er 66 % dekket av Sikringsfondets garantiordning.

### 6.3.4 Salg til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt.

SpareBank 1 Nordvest selger utlån til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt som en del av bankens finansieringsstrategi.

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 % belåningsgrad. Overførte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Nordvest har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Nordvest forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

Overføringene av lån påvirker risikoprofilen til bankens utlånsportefølje. Styret har fastsatt øvre ramme for avlastning til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt. Banken har ved utgangen av 2020 overført 4,37 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt, tilsvarende 31,2 % av brutto utlån for personmarked inklusive boligkredittporteføljen. Banken har klargjort for beredskapsformål boliglån for salg for å dekke et eventuelt prisfall i boligmarkedet på 30 %.

Lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er godt sikret og har lav tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra SpareBank 1 Nordvest til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån.

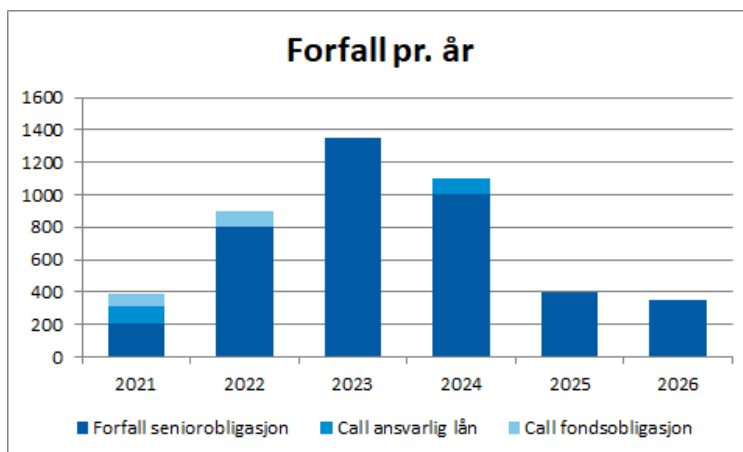
SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Nordvest har en eierandel på 2,10 % pr. 31. desember 2020. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Boligkreditt er IRB-godkjent av Finanstilsynet, og beregningsgrunnlaget fastsettes ut fra interne risikovekter. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette.

Eierne i SpareBank 1 Boligkreditt AS har inngått aksjonæravtale. Foretaket skal ha en forsvarlig ansvarlig kapital, og til enhver tid oppfylle minstekrav til ansvarlig kapital som følger av lovgivningen.

Avlastning til SpareBank 1 Næringskreditt utgjør kr 431 mill. som utgjør 8,7 % av brutto utlån til bedriftsmarkedet inklusive næringskredittporteføljen.

### 6.3.5 Innlån i obligasjonsmarkedet

Konsernets innlån i obligasjonsmarkedet utgjorde 31.12.20 kr 4,11 mrd., som er 19 % av bankens finansieringskilder. Refinansieringsbehovet i 2020 utgjør 208 mill. kr i seniorobligasjonslån. Vektet gjennomsnittlig tid til forfall, beregnet i tråd med modul for likviditetsrisiko, utgjorde ved årets utgang 3,21 år. Bankens refinansieringsevne under stress vurderes som god. Refinansieringsevnen er beregnet i tråd med Finanstilsynets modul for likviditet – evaluering av risikonivå.



Figur 6-17 Forfallsstruktur

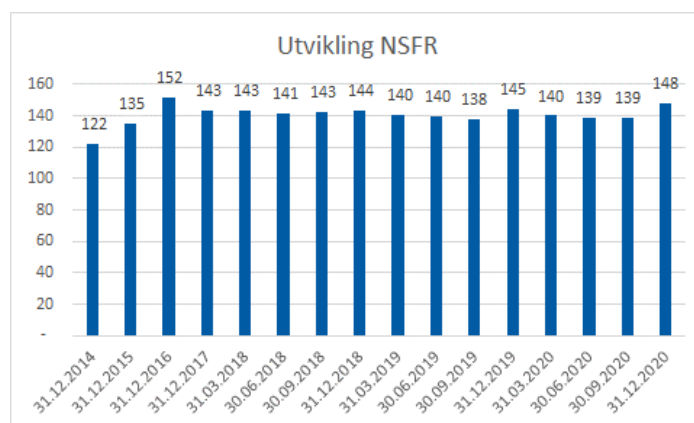
### 6.3.6 Likviditetsutvikling

Banken har eget rammeverk for likviditetsstyringen som revideres minimum årlig. Likviditeten følges opp daglig basert på intradag saldo, og prognoser for likviditet ett år frem i tid som oppdateres løpende.

Likviditetsstrategien har mål for nivå på likviditetsindikator 1 og 2. Disse benyttes kun i bankens likviditetsstyring og fundingstrategi, se også kvantitativ modell for framskrivning av resultat og balanse Figur 2-2 - Modell for framskrivning

Net Stable Funding Ratio (NSFR) har overtid vært på et stabilt nivå over 100 %.

Banken har gjennom 2020 hatt god likviditet og har ikke hatt behov for funding i perioder der spreadene gikk ut som følge av Covid-19. Banken har god tilgang til likviditet og likviditetsrisikoen vurderes som lav.



Figur 6-18: NSFR (Net stable funding ratio)

### 6.3.7 Stresstest av bankens likviditet

Banken gjennomfører minimum kvartalsvis stresstest av likviditeten, med ulike scenarier knyttet til sannsynlighet og konsekvens for hvordan likviditeten utvikler seg i ulike situasjoner for banken og markedet. Disse er:

- Normalsituasjon
- Middels og stort stress i banken
- Middels og stort stress i markedet
- Middels og stort stress i banken og i markedet

#### Stresstesten bygger på forutsetninger knyttet til følgende parameter:

- Uttak av innskudd hvor innskuddene vektet ulikt ut i fra hvor stabile de anses
- Endring i utlåns- og innskuddsvekst
- Økning av trekk på innvilgede rammer og kreditter
- Endring i andel lån som kvalifiserer til SpareBank 1 Boligkreditt
- Endring i markedsverdi av likviditetsporteføljen

Banken oppfyller mål vedtatt av styret for alle stressscenario. Banken har god likviditet og opprettholder drift i en normalsituasjon uten refinansiering ut over 1 år .

Banken tærer på likviditetsreserven i ulike stressscenario. Likviditetsreserven består av kontanter, innskudd i Norges Bank, deponerbar obligasjonsportefølje i Norges Bank, og lån klargjort for salg til SpareBank 1 Boligkreditt.

Minstekravet til likviditetsreserve ved utgangen av 2020 utgjør en Liquidity coverage ratio (LCR) på minimum 100 %. Sparebank 1 Nordvest hadde en LCR ved utgangen av 2020 på i alt 267 %, som utgjør en likviditetsreserve på ca. 793 mill.

## 6.4 Operasjonell risiko

Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter juridisk risiko, men ikke strategisk risiko eller omdømmerisiko.

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av:

- menneskelig svikt og utilstrekkelige kompetanse.
- svikt i IKT- systemer.
- uklar policy, strategi eller rutiner.
- kriminalitet og interne misligheter.
- andre interne og eksterne årsaker.

Banken skal til enhver tid ha en effektiv risikostyring og overvåke driften slik at enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko ikke skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad.

### 6.4.1 Styring og kontroll

Bankens strategi for operasjonell risiko legges til grunn ved styring av denne risikoen. Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentligste av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er en integrert del av lederansvaret på alle nivå. Lederens viktigste hjelpemiddel i arbeidet er faglig innsikt og ledelseskompentanse samt handlingsplaner, kontrollrutiner og gode oppfølgingsystemer. Det er god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som at konsernet ikke eksponeres for unødig risiko.

Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i Strategi for operasjonell risiko som revideres minimum årlig. Prosessen for styring av operasjonell risiko skal bidra til at ingen enkelthendelser forårsaket av



operasjonelle hendelser i SpareBank 1 Nordvest skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

#### 6.4.2 Utvikling i operasjonell risiko

Operasjonell risiko oppstår i alle bankens prosesser, aktiviteter og systemer.

Det gjennomføres risikoanalyser knyttet til vesentlige forretningsområder minimum årlig. Det gjennomføres i tillegg risikovurderinger knyttet til nye tjenester, systemer og ved vesentlige endringer i eksisterende produkter og systemer før implementering i henhold til styrevedtatt rutine. Det er høyt fokus og samarbeid i SpareBank 1- alliansen for å sikre god og stabil drift av IT-systemer. Et systematisk arbeid med risikovurderinger og styringstiltak bidrar til økt kunnskap og bevissthet om aktuelle forbedringsbehov i egen enhet. Det arbeides jevnlig med kartlegging og oppdatering av risikobildet som påvirker banken. Risikodrivere kartlegges og følges opp med fokus på å etablere risikoreducerende tiltak. Dette skal bidra til å redusere sannsynligheten for at identifiserte risikoer skal inntreffe, samt at tiltakene reduserer konsekvensene om det inntreffer.

Gjennom Alliansesamarbeidet har SpareBank 1 Nordvest tilgang til et bredt fagmiljø med høy kompetanse, strukturer, og arbeidsverktøy av forskjellig slag. Dette vil ha en risikoreducerende effekt også på denne delen av den operasjonelle risikoen.

#### 6.4.3 Kapitalbehov

Konsernet benytter basismetoden for beregning av kapitalbehov som skal dekke den operasjonelle risikoen. Beregningsgrunnlaget i basismetoden er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de siste 3 år etter CRR/CRD IV forskriften.

### 6.5 Eierrisiko

Defineres som risiko for tap av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i selskaper banken har strategiske eierandeler i, som følge av den risikoen som det enkelte selskapet påtar seg i sin drift.

Eierselskapet defineres som selskaper hvor SpareBank 1 Nordvest har en eierandel og innflytelse alene eller gjennom alliansesamarbeidet.

Eierrisikoen knyttet til bankens datterselskap, se Tabell 6-16 Konsolideringsgrunnlag og strategiske poster i SpareBank 1 Alliansen, se Tabell 6-17, og Tabell 6-18 – Selskap som forholdsmessig konsolideres som samarbeidende gruppe, for disse postene er banken eksponert mot eierrisiko, omdømmerisiko og forretningsrisiko i disse selskapene.

#### 6.5.1 Konsolidering

Tabellen nedenfor viser forskjellen i konsolideringsgrunnlaget etter regnskapsreglene og ved konsolidering for kapitaldekningsformål.

2020 Datterselskap	Antall aksjer	Eier andel	Egen-kapital	Regnskapsformål	Kapitaldekningsformål
SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS	140	70 %	31.721	Full konsolidering	Konsolideres ikke

Tabell 6-16 Konsolideringsgrunnlag

2020 Felleskontrollert virksomhet	Antall aksjer	Eier andel	Egen-kapital	Regnskapsformål	Kapitaldekningsformål
Samarbeidende Sparebanker AS		7,82 %	2.277.411	Egenkapital-metoden	Forholdsmessig konsolidert

Tabell 6-17 Konsolideringsgrunnlag

### Investeringer i tilknyttet og felleskontrollert virksomhet

Investering i tilknyttede selskaper blir bokført etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter kostmetoden i morbanken. Investeringene blir behandlet likt for kapitaldekningsformål bortsett fra konsernets investeringer i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, Sparebank 1 Kredittkort AS og i SpareBank 1 Midt – Norge Finans AS.

Finanstilsynet har med hjemmel i Finanstilsynsloven §4 punkt 3, pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for kapitaldekningsformål for eierandeler under 10 %. Kravet trådte i kraft 1. januar 2018 og gjelder selskapene i tabellen under jfr. Finansforetaksloven § 17 – 13.

Beløp i tusen kroner	Eierandel i prosent	Risikovektet balanse	Kapitaldekning i prosent
	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
SpareBank 1 Boligkreditt AS	2,10 %	1.138.999	24,41 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3,11 %	311.223	20,27 %
SpareBank 1 Kreditt AS	2,36 %	117.897	20,84 %
SpareBank 1 Midt-Norge Finans AS	5,10 %	366.585	18,11 %

Tabell 6-18 – Selskap som forholdsmessig konsolideres som samarbeidende gruppe

SpareBank 1 Nordvest legger vekt på at alle selskaper i konsernet har tilfredsstillende kapitalisering til enhver tid. Det er ikke lagt begrensninger på styrets mulighet til å overføre kapital mellom morbanken og datterselskapene utover det som følger av regulatoriske og andre lovbestemte begrensninger. I likhet med investeringene i datterselskapet har banken en strategisk interesse å understøtte virksomheten til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Gruppen via SpareBank 1 SamSpar AS.

Banken er ikke kjent med at det foreligger vedtektsbestemmelser som gir denne type begrensning. Investeringene i felleskontrollert virksomhet er av strategisk betydning knyttet til samarbeidet i SpareBank 1 – alliansen, men SpareBank 1 Nordvest er avhengig av flertallsbeslutning.

#### 6.5.2 Styring og kontroll

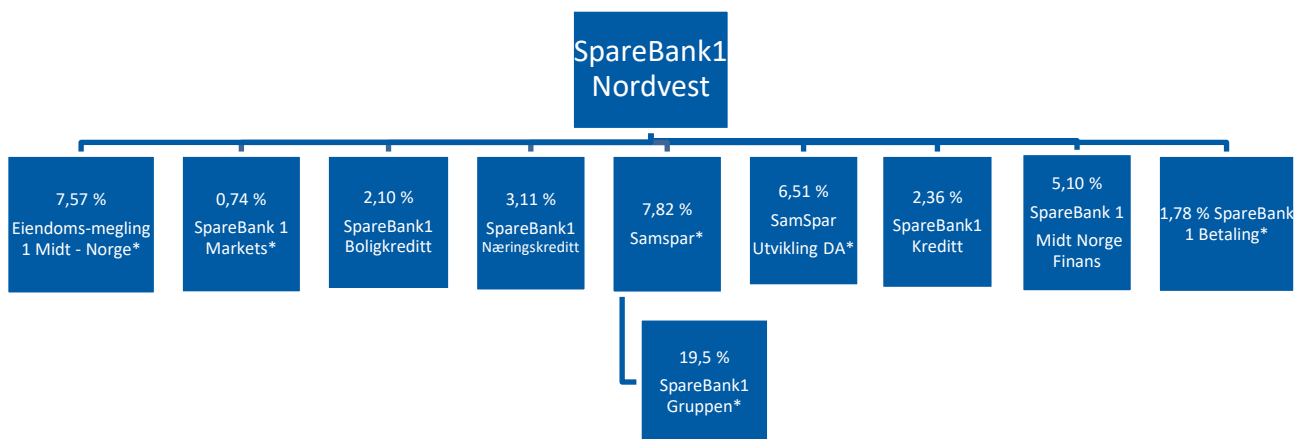
SpareBank 1 Nordvest deltar aktivt i alle Allianseselskap gjennom styrerepresentasjon i SamSpar. Bankens datterselskaper rapporterer periodisk til administrerende direktør, konsernledelsen og styret.

#### 6.5.3 Beregning av kapitalbehov

Banken setter av kapital for eierrisiko gjennom fradrag i ansvarlig kapital i tråd med CRR/CRD IV forskriften og gjennom et estimert verdifall og tillegg for kapitalbehov ved planlagte emisjoner.

Figuren under viser oversikt over strategiske eierposter hvor det beregnes fradrag i ansvarlig kapital i tråd med denne forskriften.

Ved beregning av kapitalbehov for SpareBank 1 Gruppen er Finanstilsynets rundskriv 12/2016 vedlegg 4 oppdatert oktober 2019. Kapitalbehovet tilsvarer bankens andel av forskjellen mellom 100 % av SpareBank 1 Gruppens eget solvenskrav og ansvarlige kapital, fratrukket bankens balanseførte verdi. Deretter fradras fradrag som er gjennomført i bankens soliditet under Pilar 1 for å unngå dobbeltvirkning.



Figur 6-19 Eierandeler

Denne risikoen kan eventuelt materialiseres i et behov for egenkapital som kan vurderes som nødvendig å tilføre selskapene, eller knyttes til øvrige tiltak banken må gjennomføre for å gjenopprette markedets tillit til selskapene.

Selskap merket med \* beregnes det fradrag for i bankens ansvarlige kapital. I tillegg til disse beregnes det fradrag i ansvarlig kapital knyttet til eierandeler i Surnadal SpareBank og for kredittforeningen for Sparebanker. SpareBank 1 Gruppen eies indirekte av Samarbeidende Sparebanker AS. SpareBank 1 Gruppen er underlagt Solvency II-regelverket. Banken har lagt til grunn Finanstilsynets metodikk for beregning av kapitalbehov.

For selskap som ikke er merket med stjerne inngår disse i forholdsmessig konsolidering for kapitaldekningsformål.

Bankens eierandeler som er forholdsmessig konsolidert jfr. Tabell 6-18 – Selskap som forholdsmessig konsolideres som samarbeidende gruppe.

## 6.6 Compliancerisiko

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg sanksjoner, bøter, andre strafferettslige sanksjoner, omdømmetap eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover, forskrifter, myndighetsfastsatte retningslinjer og offentlige pålegg.

Omfanget av regulatoriske endringer har vært betydelige de siste årene. Deler av det nye regelverket, for eksempel regelverket på hvitvaskings- og personvernområdet, innebærer økte sanksjonsmuligheter for myndighetene. Dette bidrar til å øke compliancerisikoen. Banken følger regelverksutviklingen og den tilhørende compliance-risikoen tett. Det er styrets vurdering at banken har tilfredsstillende styring og kontroll med compliancerisikoen og at bankens eksponering for compliancerisiko er forsvarlig.

## 6.7 Bærekraft ESG-risiko (Environment, social and governance)

Dette er risiko for tap knyttet til:

- Endringer i natur-, klima- og eller miljøforhold (E) har direkte eller indirekte negativ effekt for banken.
- Manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventninger knyttet til, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og god forretningsskikk (S)
- Manglende etterlevelse av regulatoriske krav eller markedets forventning knyttet til styring og kontroll (G)

Det er et overordnet mål for SpareBank 1 Nordvest å ha en ansvarlig og bærekraftig forretningsadferd som er i tråd med FNs bærekraftsmål. Vi ønsker å inspirere og hjelpe så mange vi kan – våre kunder, medarbeidere, leverandører og samarbeidspartnere til å ta bærekraftige valg hver eneste dag.

Banken har vedtatt egen bærekraftstrategi som overordnet skal styre denne risikoen. Gjennom 2020 har ansatte i banken arbeidet målrettet med prosjektarbeid for å sikre at banken har et godt rammeverk på dette området. Banken rapporterer samfunnsansvar og bærekraft i henhold til GRI standarden. Dette er den internasjonalt ledende standarden som er anbefalt av Oslo Børs. I tillegg til dette har vi innenfor benyttet standarden for TCFD (task force on climate related financial disclosure) knyttet til klimarisiko.

Risiko knyttet til sosiale forhold håndteres som gjennom vurderinger knyttet til operasjonell risiko, herunder risiko knyttet til hvitvaskingsområdet, compliance og forretningsskikkrisiko.

Det er gjennomført en vesentlighetsanalyse som skal bidra til at banken arbeider risikobasert og fokuserer på de områder som er identifisert som viktigst for banken og våre eksterne interessenter.



Prosjektet har utarbeidet og forankret rutiner, retningslinjer innenfor de ulike forretningsområdene for å opprette et rammeverk som skal bidra til å redusere bankens direkte og indirekte påvirkning på klima og miljø. Natur-, klima-, og miljørisiko kan primært treffe banken direkte eller indirekte i form av økte kredittap knyttet til kunder som er utsatt for slik risiko.

Prosjektet har gjennom 2020 etablert følgende:

- ✓ Retningslinjer for kredittgivning i bedriftsmarkedet
- ✓ Gjennomført en bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering
- ✓ Retningslinjer for kredittgivning i personmarkedet
- ✓ Risikoanalyse for hvitvasking og terrorfinansiering med identifiserte tiltak som danner grunnlag for oppdatering av bankens rutiner
- ✓ Etske retningslinjer er revidert og obligatorisk e-læring om etikk er gjennomført av alle ansatte.
- ✓ Rammeverk for markedsføring som skal bidra til etterlevelse av personvernforordningen, finansforetaksloven knyttet til taushetsplikt, markedsføringsloven og finansavtalelovens regler om markedsføring av kreditt.
- ✓ Personvernerklæring på bankens hjemmeside er revidert, opplæring av ansatte knyttet til personvern, rutiner innenfor personvern er revidert. Markedsføringskampanjer kontrolleres av bankens personvernombud.
- ✓ Datadisiplinerklæring for bankens ansatte som angir retningslinjer for bruk av IKT systemer for å styrke fokus på informasjonssikkerhet.
- ✓ Banken har identifisert 43 leverandører til å ha økt ESG-risiko og startet oppfølging av disse. Påbegynt handlingsplan for 2021-2022.

I 2021 kommer det vesentlige regulatoriske endringer gjennom EUs takstanomi som skal implementeres 01.07 2021.

For ytterligere informasjon vises det til bankens bærekraftrapport i bankens [bærekraftbibliotek](#).